

העמדות לראשון לציון

[בעת הרפסת מס' זו בפרק ח' באו לירינו משניות שנדרס בדיהרנפורט בשנת תקס"ו עם הראשון לציון ותוספות חרשים ומצאנו שם הרבה חידושים נוספים בראשון לציון יתר על מה שנדרס בכל המשניות אשר לפנינו וראינו למלא את החסרון. ומן פרק ח' והלאה עד תום הסדר הכנסנו את החידושים האלה בתוך הראשון לציון מוגבלים בין שני הצאי מרובע. והחידושים שעד פרק ח' הננו נותנים זה בסוף המסכתא.]

כתב דכונה הרמב"ם. לטונוא רפ"ב רפ"ו ע"א דפרישין שם מה להגיד השוה שבהן שכן לא הותרו בבבא ע"י"ש. וראי' זו כתב ג"ב בתוס' בספרי דר"ב"ח ע"ב ר"ה מסתברא וכו'.

פ"ג ג תו"ם ד"ה ר"א מוסל עטמו פי' הר"ב כו'. שם בי"ה הטעם דתתיו ולא האכל וכו' והוא הטעם שביאר ר"א א"ר יוחנן בנמ"ט שם י"ז ע"ה ומתיר ליתן טעם למה לא אמר ר' יוחנן בן עילי ר"ה דהכא. ועי' תו"ם בי"ה י"ח ע"ה ד"ה אמר אביו: ד' במשנה בן הרועה מן הקופס איבא ליתק אמתו לא אמרי' טעם כעיקר כמו בכל איכותין והוא הרועה וקופס כעיקר לפסול במתנה. וע' בתוס' חולין ק"ב ע"ב. והגאון המפורסם מ"ה יצחק יוסף אבי"ד פ"ג ו"ז הטעם משום דאין למשנה לגדולה כדרך שהמלכות אובלין ע"כ. אמנם באנו"ה לעיל כ"ח ע"ה מסיק דפוסל אע"ג דלא ענידי מלכות דאובלין. ואי נמיא מוסל דמקמי ואם האכל משמע דמנידי דהכילה קפיד קרא אכתי תקשה מסיפא דהתן ואין חייבין משום עגול וטור כו' ע' פירש"י וסר"ג דאמתי אין חייבין והא טעם כעיקר. וחולי י"ל דהך סיפא קאי אשאר דכתיב לא תקופס ורועה וכו' יתוישב מה שטמה התו"ם ד"ה הקופס וכו' דאלו דק דק וכו' וכן י"ל כוונת הרמב"ם בפירושו. אבל נחזקו פ"ח מה' פסוהמ"ק דין כ"ב לא משמע בן וכו' וכו' עוד כזה ואין כלן מקום די נחזקו: **פ"ד ה תו"ם** ד"ה ונאכתיין לפניו וכו' ולא ידעתי מתי דוחקיה וכו'. ואולי רש"י וסר"ג ע"ה לכו מפי' קרא דלוי הוי עט הפסוק הנקודס דפרשה זו הרי קאלי ונעכב. וז"ל נעכב באכילה כימי משנת

דמי מעבדו לקיים מצוהו לאכלו במקום הראוי לו ואם יאז הוא יכול להחזיר על מקומו הראוי וללא קרא וכבר כשרה טיפוס דלתי' חולין סי"ח ע"ב ע"ס. י"ל כגון שמתירי מהירות העורה בין הקרנה לאכילה קמ"ל דמעכב ונפסלה לאכילה וכסברא זו ממש ממלא זבחים פי' ע"ג המורה כ"א ע"ה מכות י"ט ע"ה: **פ"ז ב** במשנה ג' ב"ב חייבין וכו'. במשנה י"א ע"ה חייבין וכו' וכו' והוא להקטיר כחתי זית כשר כו' י"ע ב"ה קרבן העוף מיירי וי' במשנה ה' ע"ה כשר נאכל אין צו הקטרה כלל ואי בעולת העוף אין צו אכילה כלל וא"כ בלא"ה כשר דהוי לאכול דבר שאין דרכו לאכול ולהקטיר דבר שאין דרכו להקטיר וכבר כנה זה למעלה. אם לא דמיא דמזומא דהך כבא כ"ח ל"א דלעיל פי"ג מ"ג דמוסל מלבד שזר דחוק י"ל דע"כ לא פסיל ר"א אלא צונת דעיינו ציה מתייבסו הכשר לאכול והקטרה בתייבוסין מש"כ במשנה ועולת העוף דאיבא מד לחודא הו אכילה אדם או אכילה מיבא אפי' ר"א מודה וע' הישב זבחים ל"א ע"ב וממנה י"ב ע"ב ר' ירמיה וא"י וכו': **פ"ח ה** בר"ב ד"ה אברום כו' אבל אהר אהר שמה לא נתנה כו'. מלת שמה לא ידעתי להולמו דכסוביה הנ"ל ע"ה ע"ה החליט הנמ"י בן וי"כ הר"ב בעצמו בספר ד"ה חן:

ציונים תוספת יום טוב כל המנחות פרק א מנחות ר"ע מברטנורה

פ"א א כל המנחות שנקמצו שלא לשמן. פי' ע"ה מ"י פ"ו מה פסולי פסוקים כ"ט: חוץ ממנחות דרבא. ע"ה ע"ב

שנויי נוסחאות פ"א א משום חובה. כד"ה וכו' משום: נמשכ"כ לשמן. כד"ה חוץ מן שקמצין. ומסת' הספס' עדיף דומיא דהתן והלך (ד"ס). נתן. כד"ה כ' או נתן. והלך. כד"ה והלך.

פרק א א שנקמצו. עבודה קמיתהא נקט וה"ה נתינה בכלי והולכה והקטרה כדקתי

סיפא. תוספות: שלא לשמן. פירש הר"ב כגון שהתנדב מנחת מרחשת והביאה וקמלה הכהן לשם מנחת כדמפרש בסופו לשם מנחת חוטא כו' וה"ה כיוני בעלים. תוספות. ועיין בפירש הר"ב דריש זבחים: אלא שלא עלו לבעלים משום חובה. כהז הר"ב ה"מ למתני ולא עלו כו'. לאשמועינן דאסור לשנויי כה. גמרא אב"א סברא משום דמכני כה כל הני לישני וליזיל. אב"א קרא ועשים כאשר נדרת לה'

נדבה. נדבה נדר הוא כו' אלא כו' ואם לאו. יהא נדבה [כדפירש הר"ב בריש זבחים] ונדבה מי שרי לכנויי כה פירש"י והכתיב [ויקרא ג] ואם זבח שלמים קרבנו כההא זביחה לשם שלמים ועמ"ש בריש זבחים: חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות. כהז הר"ב ומנחת עומר ס' פסולה כו' הואיל וזאה להתיר חזק כו'. הרמב"ם בפירושו ומימרא דרב הוא ולדידיה אף חשם נזיר ואם מנחה הואיל וזאה להקטיר ולא הכשירו כדליתא בגמרא דף ר' יש לחמוה דלא כהבו בזבחים ג"כ ה"ה דא"ש נזיר וא"ש מנחה. מתי אמרת דהא איתוחב בהו א"כ בעומר נמי איתוחב דהעומר. וכן בפ"ו מה' זמירין לא פסל לעומר שקמץ שלא לשמן כו'. לשון הר"ב חשב בלחתי וכו' ע' ל' התוספות שהעקתי. בפ"ג דב"מ: והלך. ע' בפרק קמא דזבחים מ"ד: והקטיר. במקום זריקה. ע' בפירש הר"ב ב"מ פ"ק דזבחים

פרק א א כל המנחות שנקמצו שלא לשמן. כגון שהתנדב מנחת מרחשת והביאה וקמלה הכהן לשם מנחת

המנחה במקום שחיתת הקרבן עומדת. וכשם שכל הזבחים שנשחטו שלא לשמן כשרים כדילפינן מקרא בריש מסכת זבחים ה"ג כל המנחות שנקמצו שלא לשמן כשרות: אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. הו"מ מני למתני ולא עלו לבעלים לשם חובה והא דקתי אלא דמשמע דכל דינה כמנחות כשרות אלא דבר זה לאשמועינן דאסור לשנויי כה כיוני אחר שא"ס עבר וקמלה שלא לשמה. אסור לחת הקומץ בכלי שרת שלא לשמה: שלא עלו לבעלים לשם חובתו. ולא יאז ירי נדרו ולירך להביא מנחה אחרת לשם מרחשת: חוץ ממנחת חוטא. כגון מנחה הבאה על עוממת מקדש וקדשו אם לא השיג ידו לכתי תורים: ומנחת קנאות. של סוטה שא"ס קמץ שלא לשמן כגון לשם נדבה או נתן בכלי שרת א"ה הקומץ שלא לשמן או הלך או הקטיר שלא לשמן או חשב בלחתי מן העבודות הללו הריני ע"ב

וכמנחה שלא לשמה. אסור לחת הקומץ בכלי שרת שלא לשמה: שלא עלו לבעלים לשם חובתו. ולא יאז ירי נדרו ולירך להביא מנחה אחרת לשם מרחשת: חוץ ממנחת חוטא. כגון מנחה הבאה על עוממת מקדש וקדשו אם לא השיג ידו לכתי תורים: ומנחת קנאות. של סוטה שא"ס קמץ שלא לשמן כגון לשם נדבה או נתן בכלי שרת א"ה הקומץ שלא לשמן או הלך או הקטיר שלא לשמן או חשב בלחתי מן העבודות הללו הריני ע"ב

יבין תפארת ישראל יבין

פרק א א עבודה קמיתהא נקט בכל דוחתא בפרקו. וה"ה נתינת הקומץ בכלי. או הלכה. או הקטרה: (ב' ד' מיני מנחה הם. מנחת סולת. מנחת מנחת. מנחת מרחשת. מנחת מאפה [ומין מנחה זאת סולת חלות וריקין. שכשיראה יבוא זה או זה. סימן המנחה סורא או סוריה]. וקאמר הכהן שא"ס קמץ מנחה אחת במזיד על שם מין מנחה אחרת. או בקמץ מנחה כדבה לשם מנחת חוטא. או שקמלה שלא לשם בעליה [וזה הכל כעזר. כדמצינן עקובה כעשת לאו שמה עקובה. כמ"ש בפ"ה דזבחים]:

(ג) ומקטיר הקומץ. וסריה נאכלין. משום דקמיאת המנחה הוא במקום שחיתת הזבח. וסרי זבח שנשחט שלא לשמן כשר: (ד) דלירך להביא אחרת כמו שגזר. והא דקתי אלא שלא וכו'. ולא הני ולא עלו וכו'. קמ"ל דאינה משונה ממנחה כשרה אלא וכו'. דבשאר דיניה היא כמנחה כשרה. דאסור לכנויי כה בשאר עבודותיה: (ה) כגון בעוממת מקדש וקדשו. ואין יד החוטא משנת לב' תורים או ב' בני יונה. שמביא מנחה תחתיה: (ו) מנחת סוטה: (ז) שקמץ לשם מנחת נדבה. או נתן וכו': (ח) חת הקומץ: (ט) ר"ל

טובד לשמן ושלא לשמן. אלו מנחות פסולות ואין שריהן נאכלים וטעמא הוי משום דמנחת חוטא חטאת קרייה רחמנא. וכתחלה כהיב ושחט אוחה לתעלה ולקח מדם הטעלה סתהא שחיטה ולקחה דהיינו קבלת הדם לשם טעלה. ומנחת קנאות הואיל

דזבחים: או שלא לשמן ולשמן. כהב הר"ב דלא תימא לשמן ושלא לשמן. כו'. ע' במ"ב פ"ה דפסחים: ב אחת מנחת חוטא ואחת כל המנחות. ומשום דר"ס אמר טעמא דלא זבי מנחת חוטא לבונה ושמן שלא יאה קרבעו מהורר סד"א כי קמלי לה פסולין נמי תתכשר. קמ"ל.

ב אחר מנחת דומא. ה' ע"א: כל המנחות שמקצין זר כו'. מ"ה ע"ב מ"ה פסח"א ה"א: קמץ בשמאל פסול י' ע"א זבחים כ"ל ע"ב מ"ה ע"ב כ"ה ע"ב מקדש ה"א: קמץ ועלה בידו צרור. פסוק י"ז ע"ב מורה בביתו ויקרא וק"ל נבא פסוק ע' מ"ה ע"ב מ"ה ע"ב פסח"א ה"ב:

שנינו בנחמיה

פסולות. כ"ה ע"ב פסולין. ב אחת מ"ה אחת. כ"ה ע"ב ומשכ"ט אחד. ואחר והגוס כש"ט כלפינו. אונן כול(מחוסר בגדים) מחוסר פסחים שלא. כ"ה ע"ב. ואונן. כולה שוין וליה נטעלה כעובת מנחות י"ז ע"ב (ד"ס); כניקול הסדר. ומח"ב (ובח"ב וכו') וכן הסדר הנכון דאמטין מח"ב לט"ו וכו"ה זבחים (ד"ס); כניקול צ"י מחוסר פסחה. דרוזין ידים ורגלים. כניקול רחץ. וכו"ה כשכ"ב (וכס ידיו ורגליו); כניקול ואשר לא רחץ ידיו. ואין זה לשון מכה (ד"ס) שאין כלה אשר מנייה זה כלל. פסא. כניקול ומסא. ע"ג בחפסה ע"ג רגלי כניקול וכן נ"ג וע"ג בחפסה וע"ג רגל וכו"ה רגל גס כניקול וכש"ט. פסח. כשכ"ב פסול. בכל המטה; כ"ה ע"ב דפ"י וכניקול וכלל הכ"ה פסול רק בחמוסה. (יחזור) ויחזור. כניקול יחזור וליה וכו"ה פסח. גרגיר מלח. ג"כ וכו"ה

תוספות חדשים

פ"א א הר"ב ד"ה ובמנחת קנאות כ"ה ובמנחת חטאת כ"ה שלא לשמן פסולה כ"ה עכ"ל וזוהי דהא רבא פליג על רב כזה ואומר דאין המנחה מועלת אלא כפי פסול ונדבר הר"ה לעמוד לאסוקי מנחת העומר כ"ה וזוהי הכ"ה זבחים רש"י ע"פ פירושו בחו"ט ע"כ סדר דבני עזמו וכו"ה המנחה כהה אלא שהר"ב הלך בדיוק עקבי המנחה כפיכחו ש"כ אכל במיכוור פ' ט"ו מכלת פ"ח חזר נ"ג גוס מ"ג פלגוד פסולי מנחת העלת וקנאות מדקראת השא"ה וכו"ה בקנאות עון כ"ה שויה רבון שמע דמדקנא הוא העיקר ג"כ משי"ס המנחה אכל המסקא נמרה ל"ה קיימי הכי רק ש"כמכ"ה הוא כשמי"ס וכו"ה ע"כ המנחה כמנחה (ממורו"ט י"ז): שם ד"ה או שלא לשמן כ"ה ומכ"ה רש"י דלף כהנהל דכריו ל"ה נהס:

שלא לשמן (ו) או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן ולשמן. פסולות. ביצר לשמן ושלא לשמן. לשם מנחת חוטא ולשם מנחת נדבה. או שלא לשמן ולשמן. לשם מנחת נדבה. ולשם מנחת חוטא:

ב אחת מנחת חוטא ואחת כל המנחות שקמצי"א (זר יב). אונן י. טבול יום יד). מחוסר בגדים (טו). מחוסר פסחים (טז). שלא רחוצ ידים ורגלים (י). ערליה. טמא י. יושב ב). עומד על גבי כליה. על גבי בהמה. על גבי רגלי חברו (כ). פסל. קמץ בשמאל. פסל. בן בתירא אומר יחזור (כב) ויחזור ויקמוץ בימין (כג). קמץ ועלה בידו צרור (כד) או גרגיר

בידו צרור. וא"ת מתי איריא עלה אפילו נשאר כשיריים נמי. דה"ל מנחה שחסרה קודם קמינה ופסולה [כדתנן במשנה ה' פ"ג העשרון מיטעו מעכב את רובין] וי"ל שאין רגלים ללמנח העשרון. שלא יאה בו מעט יותר. וא"ת ולר"ב בן בתירא נימא דיחזור ויקמוץ וכמא סתם לן תנא דלא כותיה ח"כ יש לחלק בין קמינה פאולה לקמינה ה"עשית מפסולין. תוספות. "אכל הר"ב כהב דה"ל"ג דלכ"ן בתירא כולן שוים: צרור או גרגיר של צרור משום דלאו בת הקרבה היא אבל מלח דבת הקרבה היא [דלחר שהיה הקומץ על המזבח היה מולחו דהכי אמר בפ"ג דף כ"ו] יכול תהא מנחה כולה טעונה מלח ס"ל (ויקרא ג) על כל קרבך. קרבן טעון מלח ואין כל המנחה טעונה מלח. [ד"ס] [[י"ח]] אימא תתכשר ותי תנא מלח דלא חקבע כהדי מנחה מעיקרא שא"ת] [ממלח] אלא הקומץ בלבד אבל לבונה דאיקבע כהדי מנחה מעיקרא אימא תתכשר קמ"ל. גמרא [דף י"ח]. וכחב רש"י ותי קשיא ולאצמושינו לבונה וכ"ס צרור ומלח. תריץ ח"י תנא לבונה ברישא ה"ל דלא מיבעי ליה למחני צרור ומלח אלא הואיל וקייט צרור ברישא תנא מלח וכו'. או גרגיר מלח. אין להביא מזה ראייה שממילך המלח על כל המנחה שהרי כבר נתבאר

וכתוב זה עון דכתיב מנחת זכרון מזכרת עון כהנחה שויה רבנן. ומנחת העומר הע"ג דלאו מנחת חוטא היא ולאו מנחת קנאות היא קמלה שלא לשמה פסולה [מהקטיר] ואין שריה נאכלים הואיל וזאה להטיר החדש ולא הטייה. וכל המנחות שנקמלו שלא לשמן ככרות דתנן במתניתין. וזקא במנחות שאין להם זמן קבוע איירי ולא במנחת העומר שקבע לה זמן: או שא"ל לשמן ולשמן. דלא תימא לשמן ושלא לשמן הוא דפסולה דחשום ל' אחרון אבל שלא לשמן ולשמן ככרות. קמ"ל: ב זר ואונן וטבול יום כו'. כלהו מפורשים בפ"ג דזבחים ומוכחין להו מקראי דעבודתן פסולה: ערל. כהן שחטו אחיו מחמת מילה: יושב. דבעינן לעמוד לשרת. על גבי כליה כו'. דבעינן שלא יהיה דבר חולץ בינו וצ"ח הרלפה: בן בתירא אומר יחזור. הקומץ להוד המנחה. ויחזור ויקמוץ בימין. וה"ה לכל הנך פסולים דמכ"ב במתניתין כ"ל לכן בתירא טמא עבר אחד מהן וקמץ יחזור הקומץ למקומו ויחזור כהן כשר ויקמוץ. ואין הלכה כהן בתירא: עלה בידו צרור. נמלא קומץ חסר מקום הצרור: או

מלח או קורט של לבונה. כל הני למא לי לרישא דתי תנא [דלחר שהיה הקומץ על המזבח היה מולחו דהכי אמר בפ"ג דף כ"ו] יכול תהא מנחה כולה טעונה מלח ס"ל (ויקרא ג) על כל קרבך. קרבן טעון מלח ואין כל המנחה טעונה מלח. [ד"ס] [[י"ח]] אימא תתכשר ותי תנא מלח דלא חקבע כהדי מנחה מעיקרא שא"ת] [ממלח] אלא הקומץ בלבד אבל לבונה דאיקבע כהדי מנחה מעיקרא אימא תתכשר קמ"ל. גמרא [דף י"ח]. וכחב רש"י ותי קשיא ולאצמושינו לבונה וכ"ס צרור ומלח. תריץ ח"י תנא לבונה ברישא ה"ל דלא מיבעי ליה למחני צרור ומלח אלא הואיל וקייט צרור ברישא תנא מלח וכו'. או גרגיר מלח. אין להביא מזה ראייה שממילך המלח על כל המנחה שהרי כבר נתבאר

יבין תפארת ישראל יבין

שעטת מטבולתו. ולא הביאו עדיין: (יו) והרי לריך לקדם ידים ורגלים קודם עבודה: (יח) שלא מל. ואפילו ממחמת אונס: (יט) קמ"ל דוקא בטומאה ודאית אבל לא כעטמא עומדת התהום: (כ) והרי לריך לעמוד כשעה עבודה: (כא) שחזר מאלו היה חולץ בין רגליו לרלפה. וה"ה ביה חלילה בין בשרו בברו לבגדים. או בין ידיו להדבר הנקרב [ועי' פי' מכות ככל זה בזבחים פ"ב מ"א]: (כב) הקומץ לתוך השיריים: (כג) ה"ה בשאר פסולים דלעיל ולתקמן צפרקן. ככולוהו ס"ל לכן בתירא דמכתי החזרה. והא דנקט החזרה רק בשמאל. ה"ט דקמ"ל רבותא לת"ק דאפילו שמאל וכשר לכה"ג צו"כ [כיומא פ"ה מ"א]. אפ"ה לא מהני גבה החזרה (כד) נמלא שחך מהקומץ כשעור מקום הצרור. ומיירי שהיה המנחה עשרון בלי

או הולכו או הקטירו של"ס: (י) בין בעבודה א' או צב' עבודות: (יא) עי' זבחים פ"ח מ"ד. והא דבעי כ"ה. והרי פסוק הוא מהו בלא לשמן. ג"ל דקמ"ל דאפילו בעשה א' מ"ד עבודת במנחת חוטא לשם נדבה או איפכא. דממו אהדרי רק דמנחת חוטא אין זה שמן ולבונה. אבל בכל זה אין שני בנות המנחה ובעבודהה בין זה לזה. אפ"ה מחשב שלא לשמה. ומכ"ס במחבת לשם ערשת. או כשינוי בעלים שנראה ויכר השינוי צנוף הבעלים. מכ"ס דמחשב שלא לשמו: (יג) אפילו כהן צעל מום מחשב כזר: (יד) ציוס מיתת קרבו אפילו לאחר קבורה נקרא אונן [עי' זבחים פ"ב ס' צ"ו]: (יד) שטבל משומתו ולא העריב שמשו: (טו) שחיסר זלחלכש א' מצנדי כהונה: (טז) שהיה לריך להביא קרבן אחר

תוספות ר"ע

זבחים כ"ה ואפי' חטאת חלב דהא גם בזה אר"ש שממא דחטאת חלב לא בעי נסכים והיה קרבנו סחור. היינו דהכא דרישא דמתני' היינו מתני' דלעיל דמנחות שפספגן שלא לשמה פסולות אחיא דלא בר"ש דמכשיר בכרייתא. פירא נמי דלא בר"ש. דלר"ש דיהיב שממא שלא יהיה קרבנו מהורר פסולים נמי להכשר קמ"ל (נמ) ופירש"י דתני משנה יתיירא דלא אצטרף לאשמועינן אלא לר"ש דסודה כספיא: [אוח ד] שם ד"ה קמץ ועלה. הגעשית מפסולין תמי'. דף י"ד ע"ב. ומ"ש תמי'ם לכל

פ"א [אות א] חום' חדשים ד"ה ובמנחת קנאות. לא קיימי הכי. גם לה"ד דחש"ס הוא מדאורייתא. דילפינן סג"ש כמזכרת עון עון שקרא ואותה נתן לכם לשאת את עון הקרת: [אות ב] בא"ד בדרבנן היא בשניהם. וברש"י דף ה' ד"ה ודרבר הראוי לעבודה וכו' כהנהל קנאות פסול משום דרחמנא קריא חטאת וזה תיבה דהא במנחת קנאות לא כתיב חטאת (עיין כרברי רבינו בזבחים אות כ"ה): ב [אות ג] ה"ה סד"ה אחת מנחת חוטא. נמ'. והא דלא קמיני ברש"ב דזבחים כל

כל המנחות פרק א מנחות

איהו היתר שקצו מבורך מי פ"ג ט"ו ט"ז ט"ח ט"ט כ"א כ"ב כ"ג כ"ד כ"ה כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט ל' ל"א ל"ב ל"ג ל"ד ל"ה ל"ו ל"ז ל"ח ל"ט מ' מ"א מ"ב מ"ג מ"ד מ"ה מ"ו מ"ז מ"ח מ"ט נ' נ"א נ"ב נ"ג נ"ד נ"ה נ"ו נ"ז נ"ח נ"ט ס' ס"א ס"ב ס"ג ס"ד ס"ה ס"ו ס"ז ס"ח ס"ט ק' ק"א ק"ב ק"ג ק"ד ק"ה ק"ו ק"ז ק"ח ק"ט ר' ר"א ר"ב ר"ג ר"ד ר"ה ר"ו ר"ז ר"ח ר"ט ש' ש"א ש"ב ש"ג ש"ד ש"ה ש"ו ש"ז ש"ח ש"ט ש"ס ש"ס"א ש"ס"ב ש"ס"ג ש"ס"ד ש"ס"ה ש"ס"ו ש"ס"ז ש"ס"ח ש"ס"ט ש"ס"ס

שנויי גוסהאזות

ונכ"ק ונמשכ"ג גריר; כ"ט"ר כ"ג גריר של מלה. (ש"ס) לבונה כ"ט"ר ח' ליהא. (הקומץ) היתר והחבר. כ"י"ח החסר והיתר וליהא וכו' חסר כ"י"ח וכ"י"ח (וכ"ה חסר). איהו היתר. כ"מ"ג איהו. והחבר. שקמטו. כ"י"ח חסר; כ"י"ח. שקמטו. (הוא) עושה פושט (את). כ"מ"ג יעשה פושט וליהא.

תוספות רע"ק

אבל הר"ב כו' לא ידעמי דהא יל' דה"ב קאי אבל הפסולין רחשיב בשתני' מקורם היינו שנתע' מפסולין וכדכתיב הרע"ב וייתור כהן כשר דמשטף והפסול הית ע"י שנעשה תוספולין וכדרייק הרע"ב שאם עבר אחד מהן דמשטף דשיירי שהפסול בנכרא אבל כתיב בירו צורר טוה לא טיורי הרע"ב: ג [אות ה] תוי"ט ד"ה ריבה שמנה. אבל שיטת הרמב"ם. נראה ד"ל לתוי"ט ברע"ב הרמב"ם דאף בנתן לחיבה שמן דחולין ודחברתה לא פסול אלא כ"ב לוגין. ואולם להדיא כתב הרמב"ם. שם בחל' ח' מנחה שנפל לחובה שמן טאהא אחרת או שמן חולין ב"ש נפסלה. ובהלכה מ' ריבה שמנה ולכונתה עד ב' לוגים כו' נראה דרעת הרמב"ם לחלק בדבריוש לח שמן לא פסולי אלא בל' לוגין. אבל בשמן דחולין ודחברתה פסול בכ"ש. מ"ח מציאתי דכ"ב ב' מנחת כהן :

בברייתא [77 כ'] שאין משליכים המלה אלא על הקומץ אלא דומיא דלרור ר"ל שאם נודמן ונתערב עם המלה שום דבר מה ויעלה בידו. הרמב"ם כנ"ל: מפני שאמרו הקומץ היתר כו'. ותיסק ליה משום חליה פירש"י דחונץ בין ידו לקמח וחליה

פוסל ח"ג חונץ בין קמח לקמח כגון בחמטע הקומץ וחולק את הקומץ ונראה ככני חלוי קומצין אמר רבי ירמיה מן הגד. פירש"י למעלה אלא גודל או למטה אלא קמיה דליכא חליה דהייט מן הגד דלאחר שקמץ הוסף גז ידו למטע כדי שלא יפול מן הקומץ כלום והוי גודל וקמיה מן הגד. והשתא ליכא חליה שאזל הקמח מוטל הלרור. אבל חסרון חיבה: והחסר. עיין משנה ה' פ"ג: מבורץ. פירש הר"ב מלא וגדוש. וז"ל הרמב"ם וצירוף גדישת המדה ושם אותו תוספת שמוסיפין בגדישה צירוף ע"כ וצטרף פירשו מלשון רינה שהוא יולא ורץ לחץ: והחבר. שקמטו בראשי אלבעותיו. אגב דמפרש יתר חזר ומפרש חסר כיוולא בו ח"ג דלרור וגריר וקורט מקום חסר הוא. תוספת: פושט את אלבעותיו על פס ידו. לשון הר"ב מכניס לדי אלבעותיו בקמח וכו'. וז"ל רש"י מכניס לדי אלבעותיו ודוחק בקמח והקמח נכנס בתוך ידו ע"כ ולא שיכניס רחשי אלבעותיו בקמח ושם ידו כלפי קמח וקומץ ואל"כ בטוח גז ידו על הקמח והולך ידו עד שנכנס הקמח דרך לוד לתוך ידו דכל הני אלבעי לן בגמרא וענו בתיקו. ומ"ש הר"ב וזה היה לריך לעשות במנחת מחבת ומרחשת הכי ליהא בברייתא [77 י"א] ושהמא' למלה ה"ה מאפה תגור ועיין רפ"ו ומ"ש שם ורע"ג דשלקתו בקמח לתאר חליה נקט הר"ב וכן בפירש"י ותוספות לתוך קמח. והוליל ופחת שיך לקוראן קמח ועוד דמשכתה בקמח ארשתין קמח ארשתין כהן שמן. מנחת חומץ וקנאות:

לר"ב ריבה שמנה. פירש הר"ב שנתן שני לוגין או יותר דהו' ל"ב מנחות פסול. דמאי אריח דתי ריבה במנה ליתני ריבה לה שמן אלא הא קמ"ל דאע"ג דהפריש לה שני לוגין ולא אמרינן הוליל והאי חזי ליה לא לפסול גמרא ולשיטת רש"י כ"ש כשריבה פחות מצ' לוגין. אלא ביטת הרמב"ם כפי"ח מהלכות פסולי המוקדשין דלא פסול אלא דוקא בשריבה שני לוגין. דומיא דשני קומלים בלבונה דבפחות לא מיפסול וקמ"ל דלא הימא דוקא דחולין ודחברתה אבל כי אפריש לה לא. ולכאורה נראה שהיא שיטת הר"ב אבל לפירושו למשנה ב' פ"ג יש לדקדק בהיפך דשיטת רש"י ס"ל כמו שאכתוב שם בס"ו: והא

לר"ב ריבה שמנה. פירש הר"ב שנתן שני לוגין או יותר דהו' ל"ב מנחות פסול. דמאי אריח דתי ריבה במנה ליתני ריבה לה שמן אלא הא קמ"ל דאע"ג דהפריש לה שני לוגין ולא אמרינן הוליל והאי חזי ליה לא לפסול גמרא ולשיטת רש"י כ"ש כשריבה פחות מצ' לוגין. אלא ביטת הרמב"ם כפי"ח מהלכות פסולי המוקדשין דלא פסול אלא דוקא בשריבה שני לוגין. דומיא דשני קומלים בלבונה דבפחות לא מיפסול וקמ"ל דלא הימא דוקא דחולין ודחברתה אבל כי אפריש לה לא. ולכאורה נראה שהיא שיטת הר"ב אבל לפירושו למשנה ב' פ"ג יש לדקדק בהיפך דשיטת רש"י ס"ל כמו שאכתוב שם בס"ו: והא

או גריר מלה או קורט של לבונה. דקודם קמיה בורר כל הלבונה ללוד אחד וקומץ ורע"ב ("מלקט [אותה] ונותנה עם הקומץ ושורף הכל ואם נודמן בתוך הקומץ גריר מלה או קורט של לבונה הרי הקומץ חסר כדי מקום הקורט: מבורץ. מלא וגדוש: שקמטו בראשי אלבעותיו. מלה פשטן על כל פס ידו: פושט את אלבעותיו על פס ידו. מכניס לדי אלבעותיו בקמח ומכניס הקמח לתוך ידו ומחק באלבע קמיה שלא ילא הקמח חוץ לקמיה ומחק בגודל שלא ילא הקמח חוץ לאלבע. זה היה לריך לעשות במנחת מחבת ומרחשת

ממטהין חספין ולאחר חפייסן פוסתן וקומץ וחי חפס' לפוסתן דקות כל כך שלא יהיו יולאות חוץ לקומץ הלכך מוחק בגודל מלמעלה ובאלבע קמיה מלמטה. וזו היתה מצבדות קשות שבמקדש דבקושי גדול יכול להשוות שלא יהא לא חסר ולא יתר. ורמב"ם כחב בחדתו דברי האומר שזו עבודה קשה שבמקדש והוא מפרש וקומץ כדקמ"ל חגיגי האומר בגמרא [77 י"א] דהיינו שממלא כפו ממנו כדרך שבני אדם ממלאים ידיהם ממה שזוקקים בידם. ואני אומר שאין פירוש דקמ"ל חגיגי אלא שמכניס לדי אלבעותיו בקמח ומכניס הקמח בלדי אלבעותיו לתוך ידו אבל אינו נוטל קמח אלא מלה שלט אלבעותיו על פס ידו ולא יותר. וכדי שלא יהיה מבורץ ומצבץן ויולא מוחק מלמעלה באלבע [קמיה] ומלמעלה בגודל. ולא נדחו כלל דברי האומר שזו עבודה קשה מצבדות קשות שבמקדש וכיפת הגמרא כדברי. וכן פירשה כל רבותי: ג ריבה שמנה. ששיעור השמן לוג לכל עשרון ("גר"ב ד"ר מלקט. והא

לר"ב ריבה שמנה. פירש הר"ב שנתן שני לוגין או יותר דהו' ל"ב מנחות פסול. דמאי אריח דתי ריבה במנה ליתני ריבה לה שמן אלא הא קמ"ל דאע"ג דהפריש לה שני לוגין ולא אמרינן הוליל והאי חזי ליה לא לפסול גמרא ולשיטת רש"י כ"ש כשריבה פחות מצ' לוגין. אלא ביטת הרמב"ם כפי"ח מהלכות פסולי המוקדשין דלא פסול אלא דוקא בשריבה שני לוגין. דומיא דשני קומלים בלבונה דבפחות לא מיפסול וקמ"ל דלא הימא דוקא דחולין ודחברתה אבל כי אפריש לה לא. ולכאורה נראה שהיא שיטת הר"ב אבל לפירושו למשנה ב' פ"ג יש לדקדק בהיפך דשיטת רש"י ס"ל כמו שאכתוב שם בס"ו: והא

לר"ב ריבה שמנה. פירש הר"ב שנתן שני לוגין או יותר דהו' ל"ב מנחות פסול. דמאי אריח דתי ריבה במנה ליתני ריבה לה שמן אלא הא קמ"ל דאע"ג דהפריש לה שני לוגין ולא אמרינן הוליל והאי חזי ליה לא לפסול גמרא ולשיטת רש"י כ"ש כשריבה פחות מצ' לוגין. אלא ביטת הרמב"ם כפי"ח מהלכות פסולי המוקדשין דלא פסול אלא דוקא בשריבה שני לוגין. דומיא דשני קומלים בלבונה דבפחות לא מיפסול וקמ"ל דלא הימא דוקא דחולין ודחברתה אבל כי אפריש לה לא. ולכאורה נראה שהיא שיטת הר"ב אבל לפירושו למשנה ב' פ"ג יש לדקדק בהיפך דשיטת רש"י ס"ל כמו שאכתוב שם בס"ו: והא

י ב י תפארת ישראל י בין

צ"י שיעור הלרור. דל"כ בל"י פסול מדלח היה מנחתו. עשרון שלם. ונקט סתמא מדלח רנילן לבלי ללמס צשיעור עשרון. והצילו קלת יותר. כדי שלא יעשו להחסיש שיעורו [כך כתנו חז"ל]. ולבאורה י ראה לרעננות דעשרון היתר מעט כשר מדקאמר בש"ס ד"ט ב' בעשרון שאם חסר כ"ש פסול. תשמע הא יתר מעט כשר. אבל בלמח אין זה ראה דלתי תני התם נמי גבי שמן הכי. והכי בשמן ודלוי גס יתר פסול. (כמ"ג). ולדרינה דכריסן תבחרין. דכרי לקמן (פ"ה ח"ג). מוכח דל"ג בעשרון יתר מעט דמי לחסר מעט ושיטת פסולין. וכ"כ מחוספתא שכתב רכ"מ (פ"ב ממשק"ר ה"ה) נראה ג"כ כך. אולם קו' דנענעו' אחת"כ בל"ז לקו' דיל' מהתחא כסתם מנחה שיש בה עשרון מיירי. שפול בה לצור חזר שגמדר: [בה] שגזדמן שנתערב, דכרי ח"ג למלוח המנחה רק הקומץ. וקמ"ל אף דמלה בת הקריבה היא עם הקומץ. אפי"ה מחשב הקומץ על ידו כחסר. אלא נקמץ עמו: [בו] קמ"ל אף דהלבוניה חיקבע בהדי מנחה שחרי מציח כל המנחה (והקומץ) [והלבוניה] עליו ככלי ח'. אפי"ה כשנקמץ עם הקומץ. דינו כחסר הקומץ. ולהכי כשירלה הכהן לקמץ המנחה. מלקט ובורר ממנה הלבוניה. ומניחו מן הגד. וקומץ רק מהמנחה. וטוח הקומץ ככלי קודש. ומניח עליו הלבוניה: [בו] ח"ל בל"ז פסול. מדחונץ הקורט בין ידו להקמח. או בין קמח לקמח. שהגריר חולק הקומץ ונראה ככ' חלוי קומלים. ו"ל דמיירי אפילו הגריר דבוק מן הגד של קומץ. למעלה אלא הגודל. או למטה אלא אלבע קמיה. דשם אין צר

ואם ריבזה שנתן שני לוגין או יותר לעשרונו דחו לטתי מנחה . פסל : חסר שמונה . פחות מלוג שמן לעשרונו סולת : חסר לבונתה . שלא נתן בה אלא קורט אחד של לבונה אבל אם יש בה שני קרטין כשרה דכתיב (ויקרא ו) המנחה כל משמע אפי' קורט אחד

דכל משמע כ"ר כדכתיב (מלכים ז) אין לשפתך כל צבית אח לבנות עוד קורט אחד הרי שנים ואילו רבזה לבונתה לא קטני דלא פסל אלא כשרבזה יותר על שני קומלים דלא רבזה יותר מדאי : לאכול ברוח (י) או ברוח משיירה בחוץ . להקטיר קומצה ברוח או ברוח מקומצה ברוח . או להקטיר לבונתה ברוח (י) . פסול ואין בו ברת (י) לאכול להקטיר קומצה למחר . או ברוח מקומצה למחר . או להקטיר לבונתה למחר . פגול וחייבין עליו ברת . זה הכלל כל הקומץ (י) והגותן בכלי והמהלך . והמקטיר לאכול דבר שדרכו לאכול (י) ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר (י) . חוץ למקומו פסול ואין בו ברת . חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו ברת . ובלבד שיקרב המתיר כמצותו (א) . כיצד קרב המתיר כמצותו . קמץ בשתיקה (ב) . ונתן בכלי והלך והקטיר חוץ לזמנו (ג) . או שקמץ חוץ לזמנו ונתן בכלי והלך והקטיר בשתיקה . או שקמץ ונתן בכלי והלך והקטיר חוץ לזמנו (ד) . זה הוא שיקרב המתיר כמצותו : ד' כיצד לא קרב המתיר כמצותו . קמץ חוץ למקומו (ה) ונתן בכלי והלך והקטיר חוץ לזמנו (ו) . או שקמץ חוץ לזמנו ונתן בכלי והלך והקטיר חוץ למקומו (ז) . או למקומו (ח) . מנחת חוטא ומנחת קנאות (ח)

שנוי נוסחאות

ג' וחסר שמונה נכ"ק וחיסר ; במשכ"ב הס"ה . ברת פקומצה נמשכ"ב . קומצה והגה כש"ט . (או ברוח משיירה למחר) . ד"ר לימח נעטות . לבונתה לפנה . במשכ"ב לבונה . אולם במשכ"ב ד"ר ועוד דפי' כלפינו . והגותן בפלי . במשכ"ב או גותן . והגה כש"ט ; במשכ"ב ד"ר הנותן ולימח נל"ז . והמהלך והמקטיר . במשכ"ב המוליך המקטיר ; כלי ; וחמוליך המקטיר . שיקרב המתיר . במשכ"ב שיקרבו . ונתן בכלי . במשכ"ב נתן . ונתן כסוף . ונתן והלך . והקטיר . כלי המשנע והמטה וכן הוסיף ; ונתן והלך ; והגה כש"ט . כש"ט . ד' ונתן בכלי . כליק נתן . ותי' כסוף פ"א . חוץ למקומו מנחת חוטא . לה' ד"ר וכל שמות וכו' וכל הכי וכו' ; במשכ"ב . למקומו וזה שלא קרב המתיר כמצותו מנ"ח .

תוספות רע"ק

[אות ו] בהרע"ב ד"ח חסר לבונתה . שלא נתן בה . תוספת דסמיך דקאמר ר"י סבר קומץ בתחילה ב' קרטין בסוף . וה"ש סבר קומץ בתחילה וקורט אחד בסוף . משמע להדיא דלכ"ק בעי שיהיה בתחילה קומץ לבונה אלא דבחסר אח"כ קורט הקטרה סכריו . וכו' להדיא כפירש"י וצ"ע אח"כ מצאתי שהוקשה בן להרב פתחת בהן וצ"ל . גם קשה לי על הרע"ב שבו דרך פירושו לתחיתין חסר לבונתה חיינו דליבא אלא קורט א' ובאמת פליגי עליה פ"ל לרש דקורט אחד בני וד' . וכו' פ"ל דב' קורטין אבל ר"מ דחיינו סתם (ע) רש"י פ"ל דחסר ב"ש פסול . ואולם סתמי' דבמסוף להפסל

י כ"ן תפארת ישראל

או לא חיסר כ"ש . פסול : (ב) שחיסר כ"ש מהלוג שמן לעשרונו . או חיסר וכו' : (ג) דלריך שימן על הקומץ שצבלי לכל הפחות ב' קרטין לבונה . וצ"ל נתן רק קורט א' פסול . מיהו צריכה לבונתה לא פסול . רק בנתן בה יותר מנ"ח קומלים לבונה : (ד) חוץ לעזרה : (ה) להכי לא קאמר או כזית מלבונה בחוץ כדבק דלגיל . משום דבלבונה ח"ל רק ב' קרטין : (ו) דהקומץ צמחה הוא כמו הדם שבצבת . והלבונה הוא כנגד האומורין . ומה שסול ב' עבודות צדק . שחטפה . קבלה . הולכה . זריקה . פוסל כנגד צמחה ב' עבודות צדק . דחינו . בהקמילה וצנחיות הקומץ צבלי . ובהולכה . ובהקטרה : (ז) לאחר זמן אכילתו . דמנחה נאלכת רק ליום וליילה : (ח) או נתן צבלי וכו' . וכוליה

הזבח. שהטופו ע"מ להקטיר אומרים למחר פגול: אינה מן המנחה. אינה ממין המנחה כמו הקומץ. ואע"פ שהוא ממתירי המנחה. דקסבר רבי יוסי שאין מתיר מפגל את המזיר. שאין עבודה מתיר זה שהוא קומץ מועלת לפגל

מיירי למפגל בהקטרה. לזיון לזכא נמי הקטרה לבונה. בהא קאמרי לזין מפגלין בהי מתיר. וכן נשחט אחד מן הכבשים דסיפא ע"כ. וכן פירוש המנהג דס"פ מפרש רש"י פיגול בקומץ בהקטרה קומץ ומטו העתיק שם הר"ב. אבל לזיון נחת הר"ב לדרקק בך. דמט"ה מפרש בהקטרה.

הזבח (ד). אמר להם שהזבח דמו ובשרו ואמוריו. אחד(ה). ולבונה אינה מן המנחה: **ב** שחט שני כבשים (ו). לאכול אחת מן החלות למחר(ה). הקטיר שני בויכין(ס). לאכול אחד מן הסדרים למחר (ז). רבי יוסי אומר אותה החלה(יא). יאותו הסדר(י). שהיושב עליו. פגול והייבין עליו כרת. והשני פסול ואין בו כרת(י). והכמים אומרים זה וזה פגול והייבין עליו כרת(י). נשמאת אחת מן החלות. או אחד מן הסדרים. רבי יהודה אומר שניהם יצאו לבית השריפה. שאין קרבן צבור חלוק(י). והכמים אומרים הטמא במומאתו. והטהור יאכל(י):

ללא תקשה ארסא. א"כ זכאן לא ה"ל לפרש. ואפילו רישא כי תשב בהקטרה קומץ כו' קמ"ל דמודה למפגלין דהא בהקטרה אמרינן לדרבנן לזין מפגלין והדרת קשיין לזוכה. אלא ל"ל דודאי דה"ב לא דייק בהי לחלק בין עבודה לעבודה. ואף הרמב"ם לא מחלק בך. שכן במתניתין דס"פ מפרש פיגול בקומץ בשעת הקמילה ואע"ג דלדידיה ליקוט הלבונה נמי עבודה. כמו קמילה. שכן מפרש בדבריו שם. ובחבורו פ"ו מהלכות פה"מ. וא"כ קמילה שייכא נמי בלבונה. דהיינו ליקוט. ומט"ה לזין מפגלין זה שהוא חלי

קדוש. אלא בשחיטת שני כבשים. הואיל והזקוק עמו בחנופה. וזאת כבשים של עזרת דמוספים נינהו: לאכול אחת מן החלות למחר. וזמן אכילת החלות. אינו אלא לזמן וליילה. כדין מנחה. שנאמר זה כחמאת וכחשם: הקטיר ב' בויכין. לבתי מערכות של לחם הפנים כדכתיב (ויקרא כ"ד) ושמת אותם שתי מערכות. היתה על כל מערכת כף אחת שיש בו לבונה. כדכתיב(ט) ונתת על המערכת לבונה וזהו ושתי הכפות הללו שבהם נתונה הלבונה נקראים שני בויכים והלבונה נקטרת כדכתיב (ט) והיתה ללחם לאזכרה והלחם גאכל וזמן אכילתו כל אותו שבת שמיסרים אותו מן השלחן בלבו. ואם נשחט בהקטיר שני בויכים של לבונה נשחט על אחד מן המערכות של לחם לאכלו למחר. כלומר שלא בזמנו: אותה חלה. של שתי הלחם של עזרת: ואותו הסדר. של לחם הפנים: זה וזה פגול. שזמן נחשבים גוף אחד: נשמאת אחת מן החלות. דוקא בשנשמאת אחת משתי הלחם קודם זריקת דם הכבשים. או אחד מן הסדרים קודם הקטרה הבויכים. הוא דאפליגו רבי יהודה ורבנן. אבל אם נשמאת לאחר זריקת הדם. או לאחר הקטרה הבויכים דברי הכל הטמא בטומאתו והטהור יאכל: שאין קרבן צבור חלוק. בגמרא מטיק ללא מקרא ולא מסברא אמר רבי יהודה למלמיה. אלא תלמוד ערוך בידו. וכך היה מקובל מרבנותיו. שאין קרבן

מתיר. דמ"מ קשיא לדידיה ה"ג הכח הקומץ חלי עבודה היא. ואמאי ס"ל לכ"ע דמפגלין. הלכך נראה צעיתי לדרמב"ם ואף להר"ב הא דאמרן הכא דמודה. היינו לר"מ הוא דמודה. ואע"ג דלאו רבותא הוא קושטא דמלתא מה דס"ל ר"מ הוא דקמ"ל. אבל חכמים דר"י ודאי דס"ל לזין מפגלין ללא תקשה חכמים דקמ"ן. והא דסבירא ליה הכא דמתיר מפגל המתיר לא דכ"ס דמפגלין בהי מתיר. אלא ס"ל לזין מפגלין ואפ"ה מפגל המתיר. כדתיבת בהדיא בגמרא ס"פ דף י"ו אמרי חריפי דפומבדיתא הקטרה מפגלת הקטרה ואפילו לרבנן דאמרי לזין מפגלין בהי מתיר. ה"מ היכא דמישב ביה בשיריים ולבונה במלתא קיימא. אבל הכא דמישב ליה בלבונה. כמה דמישב ליה בזולת מתיר דמי. ואף על גב דבעיקר הדין דהקטרה מפגלת הקטרה. פליג רב חסדא ומשמיה דרב וס"ל לזין הקטרה מפגלת הקטרה. והרמב"ם פסק קך בפרק גזויר. לא פליג אלא בהקטרה והקטרה חבל בקמץ והיכא להקטיר לא פליג. והיינו דהרמב"ם וכן הר"ב אסברא להו במלתייהו לחכמים בקמץ. קך נראה לי: **ב** בויכין. תרגום כפוחיו ציטויה. הרמב"ם: לאכול אחד מן הסדרים למחר. כהז הר"ב זמן אכילתו כל אותו השבת כו' ומסיים הרמב"ם. כמו שביאר ציוס השבת ביום השבת יערכו (ויקרא כ"ד) ע"כ. ולא הבעותי ראייה זו שזה על הסיפור הוא שנאמר ולכן כ"ל דילפינן לה מדכתיב (כס)

ואכלתו במקום קדוש כי קודש קדשים הוא לו. ומדקרייה קדש שהוא לזמן וליילה [ומעשה לזין אנו זריכין למ"ש הר"ב. למחר. כלומר שלא בזמנו ועוד דכתיב תנן פ"א מנחה ז' שנאכלין לערב]: אותה חלה ואותו סדר פיגול כו'. דאע"ג שהכתוב עשאן גוף אחד. פירשו החוספות דכתיב (שם כ"ג) לחם טופה.

קדשים איכא למילף דזמן אכילתו נמי כאכילת קדש קדשים כלומר שלא בזמנו ועוד דכתיב תנן פ"א מנחה ז' שנאכלין לערב]: אותה חלה ואותו סדר פיגול כו'. דאע"ג שהכתוב עשאן גוף אחד. פירשו החוספות דכתיב (שם כ"ג) לחם טופה.

יבין תפארת ישראל
ד) ששחט ע"מ להקטיר אימורין למחר נתפגל אע"ג דשחיטה והקטרה ב' מתירין הן: (ה) שהכל תלוי זה בזה שהדם מתיר להקטיר האימורין. והקטרה האימורין מתיר הכשר לאכילה. ולהכי מחשבו אימורין כהשגה שיהיה כתיבת ולא כמתיר: (ו) ר"ל אינו כשיריים של מנחה שאסור לאכלן עד שיקטיר הקומץ. אבל לבונה. אם ירצה יסול להקטירו קודם הקומץ: (ז) של עזרת. שמיצא עמיהן ב' חלות ומניסן עם הכבשים. ומתקדשות רק בשחיטת הכבשים: (ח) והרי זמן אכילתן ככל מנחה לזמן וליילה: (ט) של לבונה. שמיניחין בכל שבת על ב' סדרי לחם הפנים. ובשבת האחר מקטירין הלבונה. והלחם נאכל לכהנים: (י) והרי זמן אכילתן רק לזמן וליילה.

יבין
בחיוב על חלה א' מהסדרים. רק נקט רבותא אליבא דר' יוסי. דאפילו חיוב על סדר שלם. (לא נתפגל הסדר השני. [וה"ל לקמן נשמא א' מהסדרים. נקט סדר שלם לרבותא דחכמים. דאפילו נשמא סדר שלם אפילו קמי מאל סדר השני]: (יא) של ב' הלחם: (יב) של לחם הפנים: (יג) דלא דמי לחיוב על כזית מצטרף בהמה. דאז אפילו אכל כזית אחר ממנה הויב כרת. דהתם היה הכל גוף א'. וכיכ במנחה היה הכל בכלי א'. משא"כ בחלל. לזון גוף א'. ולא בכלי א' בלזו: (יד) דדינים כגוף א': (טו) ר"ל קך קבלתי מרבתי. בכל קרבן צבור שנפסל חליו. כולו פסול אפילו ב' חלות וכו' כבשר: (טז) ודוקא בגמרא א' מב' הלחם קודם זריקת

ב שחט שני כבשים כו' י"ג. זה וזה פגול והייבין עליו כרת. פ"ו פ"ז מ"ו. נשמאת אחת מן החלות. י"ז ע"כ נקמן ס"ג פ"א יתבטלו פסחים פ"ו ה"ו סויות פ"א ה"ו: והב"א השבא בסומתו והסודר יאכל. מ"ו פ"ה ע"כ מתיין ומקטין כפ"ו ופ"ו מ"ו פ"ה ס"ג:

שנויי נוסחאות
ואמורין אחד. גלילין כ"ד א'. הכל אחד. ולבונה אינה מן המנחה. נכ"ק ובכ"ק והלבונה. ; כ"ל ב' לבונה אין מנחה. **ב** בויכין. ד"ג ובכ"ק בוכין וכו' בלא יודי כ"ל זה בכל מקום. אורה החלה. כ"ג ובכ"ג אורה. ולזינו כנון. שהישוב. ד"ג ובכ"ק שהשם רבי יהודה. ד"ג ר' יוסי בטוה. קרבן צבור. כ"ל. העבול.

תוספות חדשים
א ברע"ב ד"ה אינה מן המנחה כו' כמו בקומץ כו' וכו' הרמב"ם אבל בגמרא דהא ר"ל זה ופ"ו הלבונה אינה בכלל עיבוד כמו שהיינו מקומו מעבדו מלאכול עד אחר הקטרה. אבל לבונה נשאו להקטיר קודם הקומץ לזין הקומץ מעבדו ע"כ ואפשר כיון דלזין חלי כ"ל לקי פירושו כשפוטו דר"ל לידע קאמר אליהם דר"י ע"כ (ממסורת י"ג):

ראשון לציון
פ"ב ב הר"ב ס"ה נשמאת אחת מן החלות כו' ד"ה הטמא בטומאתו כו' ע"כ י"ג: חז"ל ס"ה לאכול אחד כו' ועוד דכתיבו תנן פ"א מ"ו כו' [ועוד י"ג להפלו ממט' פ"א ע"כ ופ"ו הר"ב עיין י"ג סדר למטה:]

תוספות רע"ק
פ"ב א [אותו] תו"ט ד"ה בורה ר"י. והדרא קושין לרבותא. במשטו לק"מ דאין כוננת הר"ב כאן שהיוב בשעת ההקטרה. אלא דכוננת הרע"ב במ"ש כי הישב בהקטרת קומץ היינו שהיוב ב' ק"י א' להקטיר קוסעה. ושפוטו אה"ל מצאתי ש"כ בס' קול הרמ"ז: **ב** [אותו] ב' במשנה ואותו הסדר הא בחיוב על חלה א' מן הסדרים נפגל כל הסדר והא דנקט א' מן הסדרים משום רבותא דר' יוסי דאש"ה אין כרת

הקומץ את המנחה פרק ב מנחות

התורה ספגת את הלחם...
 פ"ו ע"ג מ"ו פ"ו מה פס"ט
 ה"ו: הכבשים מפגלין את
 הלחם מ"ו ע"ג והב"י:
 ד' הובח מפגל את
 הכבשים פ"ו פ"ב:
 ה' פיגל בקומץ ולא
 בלבונה. פ"ו ע"ג לעיל י"ד
 פ"ג זמנים מ"א ע"ג: והב"י:
 א"ן בו ברת. מ"ו פ"ג:
 מה פס"ט ה"ו (וע"י גמ"ל)
 מה שא"לך נז"ל ובת"מ
 הכבשים ל"ט במנחת הובח
 נ"ו. מ"ו ע"ג ה"ו: והב"י:
 א"ן בו ברת נ"ו. מ"ו
 פס"ט ה"ו פס"ט ה"ו: שחם
 אחר מן הכבשים. מ"ו ע"ג
 פ"ו: לאכול מחבירו לומר
 שניהם כשרים. מ"ו
 ע"ג ה"ו:

היינו לעכו"ז למעכו"ז אהדרי. מלינו נמי טעמא שני גופים
 דכתיב (ט) שחם שני עשרונים. וכתיב התוספות וסדרי לחם
 הפנים ילפינן משתי לחם אפילו למאן דלא יליף מילתא ממילתא.
 דהכא דמי אהדדי טפי: ה' התורה
 מפגלת את הלחם כו' הכבשים
 מפגלים את הלחם וכו'. כתב הר"ב
 שהלחם צא בצביל התורה והוא
 טפל לה וכו'. וכן שני כבשים וכו'
 גמרא. פירש"י תורה עיקר ולחם טפל
 דשמיעת תורה מקדשה ללחם כדאמר'
 בפי' התורה יקריב קרבנו מלמד באין
 הלחם קדוש. הלא בשמיעת הזבח. וכן
 שמיעת כבשים מקדשים ללחם. עיין
 פ"ד משנה ג': לאכול ממנה למחר.
 או ירוק דמה. או שיקטיר אימוריה
 למחר. הרמב"ם פ"ו מהלכות פסולי
 המוקדשין: ד' הובח מפגל את
 הנסכים. לשון הר"ב והשואה מהן ענוש
 כרת. וכן פירש רש"י ולא ידעתי למה
 דקדקו לפרש על היין ולא כללו ג"כ
 הסולת דהא פלוגתיהו דר"מ ורבנן
 בפי' ב"ש דמייחי לה הר"ב וה"ג
 בגמרא. מיידי אף צבולה כדמוכח
 התם כמ"ש שם: משקדשו בכלי.
 עיין במשנה ד' פ"ו: ד' פיגל בקומץ.
 לשון הר"ב בהקטרת קומץ. וכן לשון
 רש"י. ועיין בריש פירקין. מה שהארכתי
 בזה: מודים חכמים לר"מ במנחת
 חוטא ובמנחת קנאות וכו'. הא ל"ל
 למתני כלל פשיטא. מי איכא מהיר
 אחרינא הלא דברינא לא מכברי הלא
 פסול. וקמ"ל דטעמא משום דגזירין
 בקומץ אטו קומץ דמנחת חוטא דדמי
 ליה. וטעמא דלבונה משום דגזירי אטו
 לבונה הבלא בצביון וכבש אטו כבש
 חבירו וצוך אטו צוך חבירו. גמרא
 דף י"ד: שחם אחד מן הכבשים
 כו'. עיין בפירוש הר"ב בסוף מחטיותין
 דריש פירקין:

שנויי נוסחאות
 ה' השוחט את התורה.
 במש"כ שחם. השוחט
 את הכבשים. כתיב ה'
 שחם. לאכול מן
 הלחם. במש"כ את
 הלחם. אינן מסוגלים,
 כתיב ה'... נפגלו.
 ד' משקדשו. כתיב'
 זכבים (ק"ט ע"ג) ד"ט
 עולם משקדשו. והנסכים
 אינן. במש"כ הנסכים.
 כתיב ה' ואין הנסכים.
 השוחט. כתיב ה' שחם.
 ד' הקריב (מן) הנסכין.
 כתיב ונמש"כ... נמכין.
 כתיב ליתא. והובח
 אטו מפגל. במש"כ
 הובח. ק"ט א". אינו
 נפגל. ד' שיפגל את
 כל המותר. נמש"כ.
 בכל המותר וכו' כתיב
 (ובש' ונמש"כ... כתיב...
 בכל המנחה. מודים
 חכמים (לר"מ)
 ונמש"כ ומודים... כתיב
 ליתא. ובמנחת קנאות.
 כתיב ה' ובמנחת...
 שהקומץ הוא המותר.
 כתיב ה' שהוא קומץ
 הוא מתיר (?). א"ן
 פסול עד. כתיב ונמש"כ
 אין בו ברת עד.
 (את) כל המותר.
 כתיב ונמש"כ בכל
 המותר. הוא פגול.
 כתיב הוא מפגל.

שנויי נוסחאות
 ה' השוחט את התורה.
 במש"כ שחם. השוחט
 את הכבשים. כתיב ה'
 שחם. לאכול מן
 הלחם. במש"כ את
 הלחם. אינן מסוגלים,
 כתיב ה'... נפגלו.
 ד' משקדשו. כתיב'
 זכבים (ק"ט ע"ג) ד"ט
 עולם משקדשו. והנסכים
 אינן. במש"כ הנסכים.
 כתיב ה' ואין הנסכים.
 השוחט. כתיב ה' שחם.
 ד' הקריב (מן) הנסכין.
 כתיב ונמש"כ... נמכין.
 כתיב ליתא. והובח
 אטו מפגל. במש"כ
 הובח. ק"ט א". אינו
 נפגל. ד' שיפגל את
 כל המותר. נמש"כ.
 בכל המותר וכו' כתיב
 (ובש' ונמש"כ... כתיב...
 בכל המנחה. מודים
 חכמים (לר"מ)
 ונמש"כ ומודים... כתיב
 ליתא. ובמנחת קנאות.
 כתיב ה' ובמנחת...
 שהקומץ הוא המותר.
 כתיב ה' שהוא קומץ
 הוא מתיר (?). א"ן
 פסול עד. כתיב ונמש"כ
 אין בו ברת עד.
 (את) כל המותר.
 כתיב ונמש"כ בכל
 המותר. הוא פגול.
 כתיב הוא מפגל.

התורה ספגת את הלחם...
 פ"ו ע"ג מ"ו פ"ו מה פס"ט
 ה"ו: הכבשים מפגלין את
 הלחם מ"ו ע"ג והב"י:
 ד' הובח מפגל את
 הכבשים פ"ו פ"ב:
 ה' פיגל בקומץ ולא
 בלבונה. פ"ו ע"ג לעיל י"ד
 פ"ג זמנים מ"א ע"ג: והב"י:
 א"ן בו ברת. מ"ו פ"ג:
 מה פס"ט ה"ו (וע"י גמ"ל)
 מה שא"לך נז"ל ובת"מ
 הכבשים ל"ט במנחת הובח
 נ"ו. מ"ו ע"ג ה"ו: והב"י:
 א"ן בו ברת נ"ו. מ"ו
 פס"ט ה"ו פס"ט ה"ו: שחם
 אחר מן הכבשים. מ"ו ע"ג
 פ"ו: לאכול מחבירו לומר
 שניהם כשרים. מ"ו
 ע"ג ה"ו:

היינו לעכו"ז למעכו"ז אהדרי. מלינו נמי טעמא שני גופים
 דכתיב (ט) שחם שני עשרונים. וכתיב התוספות וסדרי לחם
 הפנים ילפינן משתי לחם אפילו למאן דלא יליף מילתא ממילתא.
 דהכא דמי אהדדי טפי: ה' התורה
 מפגלת את הלחם כו' הכבשים
 מפגלים את הלחם וכו'. כתב הר"ב
 שהלחם צא בצביל התורה והוא
 טפל לה וכו'. וכן שני כבשים וכו'
 גמרא. פירש"י תורה עיקר ולחם טפל
 דשמיעת תורה מקדשה ללחם כדאמר'
 בפי' התורה יקריב קרבנו מלמד באין
 הלחם קדוש. הלא בשמיעת הזבח. וכן
 שמיעת כבשים מקדשים ללחם. עיין
 פ"ד משנה ג': לאכול ממנה למחר.
 או ירוק דמה. או שיקטיר אימוריה
 למחר. הרמב"ם פ"ו מהלכות פסולי
 המוקדשין: ד' הובח מפגל את
 הנסכים. לשון הר"ב והשואה מהן ענוש
 כרת. וכן פירש רש"י ולא ידעתי למה
 דקדקו לפרש על היין ולא כללו ג"כ
 הסולת דהא פלוגתיהו דר"מ ורבנן
 בפי' ב"ש דמייחי לה הר"ב וה"ג
 בגמרא. מיידי אף צבולה כדמוכח
 התם כמ"ש שם: משקדשו בכלי.
 עיין במשנה ד' פ"ו: ד' פיגל בקומץ.
 לשון הר"ב בהקטרת קומץ. וכן לשון
 רש"י. ועיין בריש פירקין. מה שהארכתי
 בזה: מודים חכמים לר"מ במנחת
 חוטא ובמנחת קנאות וכו'. הא ל"ל
 למתני כלל פשיטא. מי איכא מהיר
 אחרינא הלא דברינא לא מכברי הלא
 פסול. וקמ"ל דטעמא משום דגזירין
 בקומץ אטו קומץ דמנחת חוטא דדמי
 ליה. וטעמא דלבונה משום דגזירי אטו
 לבונה הבלא בצביון וכבש אטו כבש
 חבירו וצוך אטו צוך חבירו. גמרא
 דף י"ד: שחם אחד מן הכבשים
 כו'. עיין בפירוש הר"ב בסוף מחטיותין
 דריש פירקין:

שחם אחד מן הכבשים. של כבשי עגרת. ואין הלחם מותר ללא אחר שיטעמו שיהיה: הקטיר אחד מן הבבויכין. והרי אין
 מותר הלחם ללא הקטרת שיהיה: ר"מ אומר פגול. דסבר הני מחיר נמי מפגל ואין הלכה כר"מ:

תוספות רע"ק
 ברת על הסדר ה"י.
 וכן כתיבא גבי מטאה
 נקט א' מן הסדרים
 לדבותא דהכבים דאפ"ה
 הסהור יאכל. תוס':

יבין תפארת ישראל יבין
 מדבאלין גס לאחיז ולפיכך אין מהפגלן: (ג) וה"ה להקריב למחר.
 רק נקט לאכול לרבותא דרישא. דאפ"ה מהפגלן גס הנסכים אף
 דלא קיימי לאכילה: (ד) שחם בשעת הקטרת הקומץ לאכול
 שריים למחר: (ה) בהקטרת הקומץ וגם בהקטרת הלבונה. אבל
 מודו דע"כ נפסל מדרבנן כשפיגל בחצי מתיר. משום דכשפיגל
 בקומץ גזירין אטו שחם דמנחת חוטא דאין צו לבונה.
 וה"ל הקומץ מתיר שלם. וכמו קן צפיגל בלבונה. גזירין אטו
 שחם צב' ציבוי לחם הפנים דאין עממן קומץ. וה"ל מתיר שלם.
 וכפיגל בכבש א' של כבשי עגרת. גזירין אטו שפיגל גס בחבירו
 [מדשזין כבש דו"ק]. ובצד אטו צד חבירו [מנחת ד"ד] וע"י לעיל
 מ"א מ"ש ודוק: (ו) שאין צדן לבונה: (ז) דאין מתיר מפגל
 מתיר אחר דק באקבעו צדד מנח: (ח) דאין יכול לחול מחשבת
 פגול ממחיר לחבירו. והרי ה' כבשים שיהיה מתירין ה' חלות:

ד' הכבשים. או שטעמא אחד מהסדרים קודם הקטרת הבבויכין.
 אל כנטמא אח"כ מודה ר"י דהטעור נאכל: (י) שהתורה עיקר
 הלחם טפל לה. דאין הלחם מתקדש רק בשמיעת התורה:
 (ח) וה"ה לרוק דמה או להקטיר אימוריה למחר. רק נקט לאכול
 לרבותא דרישא. דכשחם על הלחם או אף מה דדמי לה באכילה
 כהתורה גופה. אפ"ה אינו מתפגל: (יט) דהלחם טפלין לכבשים.
 בלחמי תורה לחודה: (כ) וקמ"ל תורה אף דלא הווקקו לחמיו עמו
 בתנופה. אפ"ה כשפיגל התורה נפגלו עמה. וקמ"ל כבשים אף
 דהווקקו עמן בתנופה. אפ"ה כי מפגל לחם לא נפגלו כבשים:
 (כא) דלחם כשפיגל הזבח כבר היו הנסכים מקודשין בכלי שרת.
 נהפגלו גס קן. והשואה היין או האוכל הסולת חייב כרת:
 (כב) דס"ל דהם של זבח מתיר הנסכים למזבח. ומדוע להן מתיר
 מהפגלן במחשבת חוץ לזמנו, אבל לרבנן, נסכים אין להם מתיר.

הקומץ רבה פרק ג מנחות

תוספת יו"ט לז

ציונים

פרק ג א הקומץ את המנחה לאכול. מוזן לזמנו: דבר שאין דרכו לאכול. כגון הקומץ והלבושה:

ולתקטיר. מוזן לזמנו: דבר שאין דרכו לתקטיר. השיריים שדרכן לאכול וזן דרכן לתקטיר: כשר. דאין זו חטובה מחטבה דנטלה דעתו אלל כל אדם: רבי אייזר פוסל. דכתיב (ויקרא ז)

ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמים כצ' אצילות הכתוב מדבר אחת אצילות אדם והחמ אצילות מוצח. לומר לך כבש שפוסלת אצילות אדם לאדם כגון שיריים אם חבז עליהם לאדם לאכלם מוזן לזמנו ואצילות מוצח למוצח כגון קומץ אם חבז עליו להתקטיר שלא בזמנו. כך פיסלת מחטבה אצילות אדם כגון שיריים אם חבז עליהם למוצח להקשירו מוזן לזמנו. מדהפקיננו

רחמנא לתרוייהו בלשון אצילות ש"מ כי הדרי נינהו. ומחטבים מוזן לזו. ורבנן סברי להכי הפקא רחמנא להקטרה בלי אצילות לומר לך מה אצילות בכזית. אף מחטבת הקטרה בכזית. ולעולם אצילות כאורחיה משמע. קומץ למוצח ושירים לאדם. והלכה כחכמים: **ב לא יצק.** סדר המנחה. בתחלה נוטן טון כזי. ואח"כ נוטן חמ הסלח. ואח"כ חוזר ויוצק שמן וזולל והכי מפרש בפרק [אלון] המנחות נקמנות [דף ע"ה]. לא יצק ולא בלל כשר. כגון שנתן כל השמן שזבוג במתן ראשון [שהוא קודם] לעשייתה. דאי חסר שמנה. אזרינן בפרק [ד' י"א] שהיא פסולה. ובגמרא בפרקין מוכח דלייקה מעבכת. ומפרש לא יצק לא יצק כהן. אלא זר. דמקמינה ואילך מלות כהונה אצל יניקה וצליה כשרים צור. ולא בלל דקתני ע"כ לא בלל כלל. דבליה ודאי הינה מעבכת ומזתיחין ה"ק לא יצק כהן. אלא זר או לא בלל כלל כשר: לא פחת. [כדכתיב] (ויקרא ג) פחת

פרק ג א הקומץ את המנחה. לאכול

דבר שאין דרכו לאכול (א). להקטיר (ב). דבר שאין דרכו להקטיר (ג). כשר. רבי אליעזר פוסל (ד). לאכול דבר שדרכו לאכול. להקטיר דבר שדרכו להקטיר. פחות מכזית. כשר. לאכול כחצי זית. ולהקטיר כחצי זית. כשר. שאין אבילה והקטרה מצטרפין (ה): **ב לא יצק (ו) לא בלל (ז). לא פחת (ח).**

פרק ג א רבי אליעזר פוסל. פירש הר"ב. דכתיב ואם האכל יאכל כו'. וא"כ מדאורייתא קאמר.

ואפילו כרת חיוב וכתבו התוספות תימא דלא הל"ל ר"א פוסל אלא מפנל מביעני ליה י"ל דאיירי כמי בחזן למקומו. ע"כ. ומ"ש הר"ב. כך פוסלת מחטבת אצילות אדם כו'. למוצח וכו'. מסימין

בגמרא. ומ'אצילת מוצח לאדם. ומ"ש הר"ב מדהפקיננו רחמנא לתרוייהו בלשון אצילות. כרתו התוספות תימא תימא דאצילות מוצח לאדם. אכל [אצילת] אדם לאצילת מוצח מנאן. וי"ל דבפשטיה דקרא קיימי שתי האצילות אכשר זבח תודת שלמים וקלת קשה דמוח לא משני רבנן מימי. ע"כ: **ב לא יצק (ו) לא בלל (ז). לא פחת (ח).**

לר"א אליעזר. דאש"ג דפסל ר"א במחטבה שלא כדרכו אטו כדרכו ופסול מדרבנן הכא (לגזור) [לא גזר] פחות מכזית. אטו כזית. עכ"ל. וזה לא יתכן. אלא אליציה דמ"ד דר"א מדרבנן פכל. כדאיתא בגמרא דתרי תנאי אליציה דר"א. אכל למאי דפירש הר"ב דמקרא דריש ליה מדאורייתא קא פסול וכדמסקו ההוכחות ובמ"ש לעיל. ומ"מ ל"ל ליישג ג"כ דהיא גופא קמ"ל דלא תימא דר"א מדרבנן פכל מטעם גזירה קמ"ל דבכחלי זית מבשר. ואם איתא דמדרבנן ה"כ ה"נ לגזור אלא טעמיה ברישא דמדאורייתא הוא: **ב לא יצק (ו) לא בלל (ז).** ובסדר הזה כתיב במשנה ג' פ"ו. ולאו דוקא יכמו שהפירש שם בס"ד. ועיין לקמן בדבור לא מלח לא הניף וכו' ועיין מ"ש במשנה ד' פ"ו. ומ"ש הר"ב דלייקה מעבכת. פירש"י דהא לאמר יניקה במנחת הסולה ובכזית במנחת מחבת. ואמרין כל"מ שהחזיר וכנה הכתוב בתודת מנחה אינו אלא לעכב. ע"כ. ומ"ש הר"ב דמקמינה ואילך מלות כהונה דאמר קרא (ויקרא ג) והבזיח אל בני אהרן הכהנים וקמן. גמרא. ומ"ש הר"ב דבליה אין צילה מעבכת כו' וכתבו הר"ב במ"ד פ"ב. וכתבו התוספות ואש"ג שהחזיר הכתוב במחבת ומרחשת ומאש: תטר ובכזיתים תטיר לא משחמט קרא דלכתוב בכוס דוכתא ובללע בשמן ל' זוו ומיכו כיון דכתב רחמנא צילה סברה הוא דנצטי לכל הפחות ראוי לביעה. ע"כ: לא פחת. [הגהתי בפירש הר"ב

פ"ג א הקומץ את המנחה כו'. וי"ל ע"פ לעיל י"ב ע"א קי"ו ע"ד מ"ה פסק"י ע"ה: לאכול דבר שדרכו לאכול. טו"ז ע"ג: לאכול כחצי זית. לפי י"ג ע"א זכתי כ"ע פ"ב ט"ז: ט"ז ע"ה ע"ה יזובלתי פתחתי פ"ה כ"ג מ"ו ע"ה: **ב לא יצק (ו) לא בלל (ז) לא פחת (ח).** י"ח ע"ה מ"ו ע"ג: מ"ה ע"ה הקדמות ט"ה:

שנויי גימאיות

פ"ג א הקמץ. כתיב ובמשב"ב ולהקטיר וכן במש"כ רבי אליעזר. ככל הכ"י (מלבד כ"ק): **א** ור"א; **ב** כ"כ; **ה** אליעזר; **ז** כ"כ; **ח** ור"א בלל כו'. כתיב: ולא בלל. וכן כתיב: וי"ט כ"כ.

ה"ב

תפארת ישראל י"ב

פרק ג א מוזן לזמנו או מוזן למקומו (ב) כקומץ או לבושה: (ג) כגון שיריים: (ד) מדאורייתא ר"א כמי בחזן למקומו. להכי נקט לזמן פסול דשייך בתרווייהו. אכל באמה בחזן לזמנו כו"ל פנל גמור לר"א: ה) אף דכבר תנא ליה נעיל [פ"א מ"ד]. קמ"ל הכא. דאפילו לר"א. לא תימא דמדרבנן כסל ברישא. דזרזר מחטבה שלא כדרכה אטו כדרכה. וא"כ כמו כן לגזר הכא פחות מכזית אטו כזית. קמ"ל הכא דלעיל מדאורייתא פסול מדבדיח רחמנא אם האכל יאכל. צב"ו אצילות הכתוב מדבר. אצילות אדם ואצילות מוצח שיהיו שנין שוין. משא"כ הכא דלא דבייה קרא. כשר: ו) או לו קמני כולה מהיטתין. וכך הוא סדר הבאת המנחה. מביח עשרון סולת ולוג שמן. ונותן תחלה מעט משמן בכלי חול והסולה עליו. ואח"כ חוזר ויוצק מעט מהלוג המז על הסולה וזולל הכל יחד. [ולתוספות מוזין דל"ו דה ר"ח. ונמיס דפ"ה ד"ה מות]. ל"ח ע"הה סלילה כלי שרת]. ואחר שבלל נוה"ט בכלי שרת. ויוצק עליה השמן הנשאר עוד מהלוג. ונותן עליה קומץ לבינה. ומביח להכהן. והכהן מביח לזוית דרומית מערבית של מוצח. ומניח הכלי שבה המנחה להודו של אותו זייט. ואח"כ מולקט כל גריני הלבושה שבמנחה לגד אחד. כדי שלא יתערב בגריני מנחה בהמנחה. ואח"כ קומץ. ונותן הקומץ לכלי שרת אחר. ומלקט כל הלבושה מהשיריים ונותנו על הקומץ. ומשלהו למוצח ומולחו ומקטירו והשירים נחלקין. זהו במנחת כולה. אבל במנחת כחבת או כרחהשת אחר שבלל כו"ל לשה [סדר קדשים ה"א] יוד

בפוסרין ואופה במחבת או במרחשת כפי שגדו. (עם מעט מהשמן הנוהר מהלוג). ולאחר שנאכו פותחן לפתיתן כזיתים. ויוצק על הפתיתין שמן הנשאר מהלוג. ונותן אח"כ כל הפתיתין לכלי שרת והקומץ לבונה עליה. ומביח הכל אל הכהן. והכהן עובד בה כבמנחת סולת כו"ל. והשיריים נחלקין. וב"כ במנחת מאפה תנור. אם נדר הלזת. או מביח עשרון סולת ולוג שמן כו"ל. אבל אין בהן מתן שמן בכלי תהלה. אלא צולל הסולת מיד עם כל הלוג שמן. ולש בפוסרין ואופה בתנור במקדש. ופיחה כו"ל. ונותן אח"כ הפתיתין לכלי שרת. [ונותן לבונתה] ומניח וקומץ כו"ל. ואם ריקין נדר. או לש מיד הסולה בפוסרין לצד ועוסה הריקין ואופה אותן. ולאחר האפייה ליקח לוג שמן ומנחה הריקין. לרמב"ם [פ"ב מקרבנות ה"ה] מוסרין ע"ד שזבלט בהן כל הלוג שמן. ולר"מ [שם] מוסרין בהשמן רק כמין כי יווינו. ומחלק שרש השמן לכהנים. ואח"כ פוהת הריקין. [ונותן לכלי שרת ולבונתה עליה] ומניח וקומץ כו"ל. וכל מנחה שזריכה פתיתה. עושה מכל עשרון י' חלות. וכל א' מחמשה מיני מנחה ה"ל. מרטיד עם הקומץ גם קומץ לבונה כלעיל [רמב"ם סו"ג מקרבנות. ורמ"מ שם ה"ה]. ולא יצק דקאמר ברו' ר"ל לא יצק כהן אלא ישראל. דבין היניקה שנותן שמן תחלה בכלי. או היניקה שאח"כ על הסולת או הפתיתין. הכל כשר בישראל אפילו לכתחילה. אבל אם לא יצק כלל. פסול. דלייקת שמן במנחה מעכב: ו) אפילו לא בלל כלל כשר: ח) ר"ל אם בכל המנחות שזריכות פתיתה לא פחת כלל. רק כשקמן לקח חתיכה עבה כשעור קומץ [ולרש"י ור"ב עכ"פ]

נחשב קמצה בן קמץ
הביתא. כל פ"ה מ"י פ"ה
פ"ה פ"ה פ"ה

שנויי נוסחאות

לא הגיש. ככ"ר ז' ולא...
שפתתן פתים מרובות
ולא משחן כשרות.
כמ"ב ב"ק דפוסים.
שפתתן... כשרה;
כ"מ שפתתן פתיתין
... כשרין; כ"מ;
כ"מ. לא משחן.
במנחת כהן המשיח
במנחת נסבין. כ"מ;
וכמ"ב. כ"מ. כ"מ;
כ"מ. ובמנחת כהן המשיח;
כ"מ. כ"מ. כ"מ. וכן
כמ"ק; כ"מ. מנחת
נכסים ובמנחת כהן המשיח.
ר"י אבמנחת כהן המשיח
ובמנחת כ"מ. כ"מ.
וכ"מ. כ"מ. כ"מ. כ"מ.
במנחת; כ"מ. כ"מ.
מנחת ובמנחת כ"מ. כ"מ.
כ"מ. כ"מ. כ"מ. כ"מ.

ראשון לציון

פ"ג ב' הרע"ב ד"ה לא
ה"ק כנחת (חוטף)
ז"ל עומר כ"ו ע"ן לקמן
פ"ה מ"ג ז"ל מ"ו כ"ס
וט"ן יס"ל: חו"ש ד"ה
פ"ה פתח כ"ו (אלא)
כדי קמילה. המשיח במנחת
ע"כ ע"כ במשום וי"ה כי
דברי רש"י והר"ב נכונים
מהלך ורש"י וזכר לפרס
זו לבגד רב וזמן נכונה
לפי ע"כ שתי הלשונות ור"ק
יש להסמיך ע"פ ד"ה לז"מ
במנחה כ"ל גוונא וז"ל כ"י
כרת נזות: בא"ד ורש"י
כ"מ. כ"מ. כ"מ. כ"מ.
מנחת. וז"ל לז"ן כ"י וז"מ
רש"י כ"מ. כ"מ. כ"מ.
למנוח ר"ל ד"ק פתחה
למנוח וז"ל כ"מ. כ"מ.
ע"כ ע"כ ד"ה לקמן כ"י
פ"ה ע"כ דברי רב תמיך
יש כנ"ל דברי ר"ה ודברי
ש"ס ע"כ ע"כ:

תוספות ר"ע"ק

פ"ג ב' [אות ש] חו"ש
ר"ה לא פלה.
כרתא ר"ב יכול.
השנה לי הא ארבה
כ"ן דאמרינן דאין מנחה
שקונה מלא א"ך אשפר
פרש חטתי דלא מלא
היינו שנתנה כולה הא
א"ך לבתחילה לא בעי
מליחה כ"ל. אלא ור"י
דמנתי דלא מלא קאי
אקוץ ומאי דרדתי
בברייתא דמכרת
ברית מעבבא מתי
פליג בוח ובראשית
בסו"ט דרב סבר
במנתי ולא ידך שניתי
גם רב סבר כהברייתא
אבל ע"כ מנתי לא ס"ל
כהברייתא. והרמב"ם
השמים באמת לא מלא
ד"ה ל"כ. ק"י ל
כהברייתא וכפ"ל בכ"מ
בפ"ה פתח איסורי

תיבת כדתיב ולע"פ שדברי הר"ב מפרש"י מועתקים גם שם
כ"ל להגיה ק"ן. ומה שפירש הר"ב אם לא פתח חלה כדי קמילה
כשר. וכפ"ר רש"י ומשמע כדרי קמילה מיהו מעבבי ולא ידענא
חמאי דהא לא שניה עליו הכתוב ורש"י מהיום כדאמרינן בחלו
מנחת. ע"כ. ודקדקתי באותו הפרק
ולא מלאתי דבר. ועוד דלקמן גבי או
שפתתן פתים מרובין עבדינן לריכוחא
בנמרא וכדכתיב הר"ב. ואי ח"ה לא
פתח. היינו השוריים. מאי קושיא דולאי
לריכה ולריכה דלא פתח בשישים
ופתיתין מרובות מכרי הקומץ. וגם
הרמב"ם לא פירש מידי בלא פתח.
ש"מ כמשמעו דלא פתח כלל. וכן
לא כתב בחבורו פ"ג מה' מה"ק

דפתייה כדרי קמילה מעבבא: לא מלא. פירש הר"ב כל
המנחה כלה. אלא הקומץ דאלו מליחה הקומץ מעבבא היא
כדתיב דף כ' יסול האה מנחה כולה טעונה מלא. ת"ל קרבן
דכתיב (ויקרא ז) וכל קרבן מנחתך במלח המלח. קרבן עוון
מלח. ואין מנחה כולה טעונה מלא. ומדכתיב ביה ברית.
שלאמר (במדבר י"ח) ברית מלח עולם היא אמרינן בנמרא
דכמ"ן דשנה ביה קרא דמ"א. דעל כל קרבנך תקריב מלא.
מלך ליה צברייתא. ואין להאריך בזה: לא מלא לא הניף כ"ו.
לא דקדק בסדר דטענה קודמת למליחה. כדתיב והניף והגיש
וקמן ומלח והקטיר. תוספות. ועמ"כ בריש מתניתין. ומ"ש
במ"ד פ"י: [לא הגיש. כתב הר"ב בקרן כ"ו. ע"ן במ"ה פ"ה]:
נתערב קומנה בקומץ חברה כ"ו. כ"מ. לרבין דעולין אין
במשלן זה ח"ה זה. ולר"י דמין במינו לא בטל כמ"ש במ"ו
ושל כהן משיח כ"ו. כדכתיב במנחת נסכים. עשרון בלול ברביעית הדין שמן. והוא לכבש. וזה נזר ראשונה בכתוב. ועוד כתוב
נסכי חיל שני פשרונים בשלישית הדין שה' ד' לוגין. ונסכי פר ועגל ג' עכרונים בחצי הדין. שהוא ו' לוגין. והיינו דהרמב"ם
פ"י. דהא נהערב מנחת כ"ג. עכ מנחת נסכים נמי דינא הכי. ור"ל מנחת נסכי חיל פר ועגל. ומשירבו משמע עוד
דנסכי כבש נמי. שפירש דמנחת כ"ג בעי ג' לוגין. יותר על השמן שנתבלה בו. אבל לא מלאתי כן בחבורו פ"ג מה"ל

יבין תפארת ישראל בועז

ע"כ קמילה בעלמה לריכה פתיחה: (ט) ר"ל לא מלא כהן חלה
ז"ל (N): וי מנחת עומר ומנחה כוטה. שריכוס הנופה קודם
הנשה: (יא) כל מנחה קודם שיקריבנה מנישה לחוד ק"ן דרובות
מעריבות של מנחה. כ"ל. [ונ"ל דהתא נקט הכל כסדר. דאף דהייקא
היא אחר הלילה ככל ההנחות (מנחות ד' ד). אפי"ה נקטה תחלה. משום
לייקא נזכרה כהדיו במנחת כולה. ומנחת כולה כתיבא בקרא תחילה.
מש"כ בלילה לא נזכרה כהדיו בקרא רק במנחת מאפה. והיא כמנחה
נזכרה אחר מנחת כולה. ואחר בלילה. נקט התנא פתיחה שזכרה בתורה
במנחת מנחת שכתובה אחר מנחת מאפה. שבה נזכר בלילה. ואחר
הפתיחה נקט התנא לא מלא. משום דדין מליחה לכל הקרבנות נזכרה
בתורה בסוף כל הענין [בן קרא כ']. ואחר לא מלא נקט מנופה והגשה.
דאע"ג דהגשה נעשה בכל מנחה קודם שקומץ ומלאה. וזו הכי גם בתורה
[ס] נזכר הגשה במנחת קודם למליחה שלא נזכר עד לבסוף כל הענין.
אפי"ה נקט התנא אלה הדי יחד. ייקא. בלילה. פתיחה. מליחה. דכולן
שכרין לבתחילה נזכר (כמ"ש ונחמ"ס פ"ד כ"ו כ"ט). והדר נקט מנופה והגשה
דק בדענד כשרין כור [ע"י ס]. ביהו נקט מנופה קודם הגשה. משום
שכן סדר עשייתן עומד ובסופו. מניף ואח"כ מגיש. ונזכר המחיר עיני
המנחה לו: (יב) דלרין שיהיה הפתיחות כותשים. ולא פתחו כפתיחותין
מרובות. בין שמרובות במנין ע"י שהקיינים. בין שמרובות בשיעור
גם יותר מכותש. או לא וכו': (יג) ר"ל שלא משה קריקין הטענות
משיחה כמ"ס לעיל כ"ו ו' דבשר שניה לנמרי. פסול: (יד) כשרה
לרבין מדאין עולין מעטין זה ח"ה זה. [בזבחים פ"ח מ"ו]. ולר"י
נדבה במנחת וכו': (טו) שכולה ליל כהקומץ. או שנתערב הקומץ במנחת וכו': (טז)
כליל. או שנתערב הקומץ במנחת וכו': (יז) המנחה שמקריבין עם הקרבנות [ללקחן פ"ט מ"ו]. והיא ג"כ כולה ליל: (יח) כ"ל דר"ל
התערובת כשרה להקריב. דת"ק ס"ל דסתיון כשרות: (יט) פסילה התערבות: (כ) קומץ של מנחה נדבה עצה. שנעשית מלני א'
מזבח ונתן משם על זה דפסק הרמב"ם כהברייתא ולא כהמנתי עכ"פ והו ברור דלא מלא חיינו הקומץ ודברי הר"ב והחתי"ם שגבו סמני רצ"ע:

פתוח חוטה פתים. אע"ג דמנחת מחבת בלבד כתיב ח"ה
לכל המנחות הנאפות תחלה. כגון מחבת ומרחשת ומאפה מלוח
לפוחתן כולן. ואח"כ קומץ. וזה אם לא פתח חלה כדי קמילה
כשר: לא מלא. כל המנחה כולה. אלא הקומץ דאלו מליחה
הקומץ מעבבא היא: לא הניף.
במנחת חוטה ומנחת קנאות דטענות
הטענה: לא הניף. כדכתיב (ס)
והגישה אל המזבח שהכה מוליכה אל
המזבח. ומגישה בקרן דרומי מערבית.
כנגד חודה של קרן: פתיחים מרובות.
גדולות יותר מהדין המפורש בכן
מנחת ישראל כופל אחת לשנים ושנים
לד' ומבדיל. ואינערך לאשמועינן
פתיחים גדולות. ואע"ג דאשמועינן דאי

לא פתח כשרה. דסד"א דהתם הוא דתיבא תורת חלות עליהן.
אבל הכ"ל דלח"ה חוטה חוטה חוטה. ולאו פתיחים חוטה. חוטה
לא קמ"ל: ולא משחן. הרקיקים הטעונים משיחה. כדכתיב
(שמות כ"ט) ורקיקי מלוח משוחים בשמן אחר אפיינתן משחן
וחזר ומשחן עד שזבלה כל השמן שבלוג: במנחת בהנים
כשרה. שזולן ליל כמיוה: במנחת כהן המשיח ובמנחת
נסכים פסולה. לפי ששקומץ דמנחת ישראל בלילה עצה. לוג
אחד שמן לעשרון סלת ומנחת נסכים ושל כהן משיח בלילתן
רכה שלש לוגים לעשרון כדכתיב במנחת נסכים (במדבר ט"ו)
[עשרון] בלול ברביעית הדין שמן ובמנחת כהן המשיח הוא חומר
(ויקרא ו) סלת מנחה תמיד. הרי היא לך כמנחת תמיד.
שהיא

פרק ג (א) כ"ל כ"ל

המנחה כולה. דממע
מדבריו דלכתחילה לריכה במנחה כולה מליחה. והמיהו
היכן מנינו זה. והדרבה משמע ב"ש"ל ד"ל"ל. דאמרינן (מנחות ד"ב
ע"א). לפי כ"ל דס"ל מלא לא מעבבא. ור"ה כ"ס' לרוביה כן
ממתינתין דקתיב לא מלא כשר. ומקמי אביי. חוטה לא מלא כהן חלה
ז"ל. ומתוך רבי יוסף. ובי ס"ד שור קרב חלה מנחה. ואי כדברי הר"ב
מאי מתוך רבי יוסף. הרי אכתי מנין למימר דלא מלא דממתינתין היינו
שלא מלא כל המנחה. ולעולם מליחה קומץ מעבבא. אלא ע"כ דאי
במליחה כולה. א"כ לא שייך לישאא דלא מלא. דהרי אפילו לכתחילה
א"ל למנחה. וא"כ למאי דקו"ל כמס"ף דמליחה מעבבא. ודלוי לר"ך
לומר כאב"י דלא מלא דממתינתין. היינו לא מלא כהן חלה ז"ל. ואי משום
ק"י דרב יוסף. אינה ק"י כל כן. רק דהייקא ליה לאוקמי למתניהן
כמ"ל שקרב סור למנחה ומלחה. דמדאין מורגל כן הו"ל למתי זר
שקרב ומלא. מיהו למסקנא ע"כ לא ענינא דממתינתין מקרא. דאמרינן
כמ"ל שבקי לקרא דליהו דמיק ומקום אנפשיה [כפסחים ד"ט ב'.
נפשו דלא מלא דממתינתין. היינו שלא מלא כהן חלה ז"ל. שקרב להמנחה
ומלא הקומץ. וגם מחו"ס משמע דלא כ"ל. אלא לא מלא דממתינתין
אקומץ קאי. דהרי כתבו (ד"ח א' ד"ה לא מלא) דממתינתין לא דקדקה
בסדר. דהרי התנופה קודמת למליחה. ע"כ. והא הינה חי לא מלא
אקומץ קאי. אבל חי לא מלא על המנחה כולה קאי. שפיר נקט כסדר.
מליחה קודם למנופה:

הקומץ רבה פרק ג מנחות

בטמא הקומץ והקריבו... כי אם מן ה' ע"ה מ"ה מ"ה מ"ה

בשירים פרש"י כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה... ולמרינו כל שממנו לאשים דהיינו שירים הרי הוא צבל

נשמא הקומץ, והקריבו, הציץ מרצה לא. יצא והקריבו אין הציץ מרצה, שהציץ מרצה על הטמא, ואינו מרצה על היוצא;

לאשים הרי הוא צבל תקטירו: נשמא הקומץ והקריבו. הציץ מרצה, דכתיב (שמות כ"ח) ונשא אהרן את עון הקדשים

שנויי נוסחאות

ע"ה הטמא, ככ"ה... וצ"ל על הטמא, וצ"ל על הטמא, וצ"ל על הטמא

כבוד הלבן] אבל דמאל הכשירו כך הוא ואימא עון בעל מוס ביהור צעופית למר קרא [בפרשת מומין] לא ירעה

הקטיר קומצה פעמים בשירה יתכנס חס וחס מ"ה ע"ה מ"ה מ"ה מ"ה

פסול להקריב הקומץ והוא שלא כשחיר דבר מן השירים שלא נטמא, וה' כרבי יהושע: שלא בבלי שרת, שלא

תוספות רע"ק

ובכלל לסבאל וה"ל אינך מנחה שחטת קידם קשימה כבודו

כחזרה אף הקטרה האמורה בשירים אין שירים מצטילין את הקומץ ובהכי מתלנין לכולה מחתיפין: הציץ מרצה, כתב הר"ב דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים אינו נושא אלא עון טומאה שיש בה לך קל

הכח הר"ב דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים אינו נושא אלא עון טומאה שיש בה לך קל

הכח הר"ב דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים אינו נושא אלא עון טומאה שיש בה לך קל

הכח הר"ב דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים אינו נושא אלא עון טומאה שיש בה לך קל

הכח הר"ב דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים אינו נושא אלא עון טומאה שיש בה לך קל

הכח הר"ב דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים אינו נושא אלא עון טומאה שיש בה לך קל

הכח הר"ב דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים אינו נושא אלא עון טומאה שיש בה לך קל

ין שבעה קני מנורה. כ"ח
 כ"ח מני ס"ג. כ"ח ביה
 הנחה ה"ו : שתי פרשיות
 שבמונחה. ע"י יוסף סנהדרין
 ס"א ה"ו : אפילו כתב
 אחד מעכבן. מ"ו ס"א
 ה"ו : מפילין ומנחה ה"ו
 תוס' י"ד סימן כ"ח ס"ג :
 ארבע פרשיות. שבתפילין
 כ"ו אפילו כתב אחד
 מעכבן. מ"ו ס"א ה"ו
 מפילין ה"ו תוס' א"ח סימן
 ל"ג ס"ד : ארבע ציציות
 מעכבות וא"ו. מפ"י מ"ט
 שם פסקא ק"ג מ"ו ס"א
 ה"ו ל"ו ה"ו תוס' א"ח
 ס"ו י"ג ס"א :

התוספות אבל מים חיים לא השיב לפי שהיה מערב בהם הדם כדכתיב וטבל הוהם וגו'. תימה דלא השיב הזאות למנורה למעכביו זו את זו. וי"ל דהני ושייר דהא לא השיב נמו דפרים ואלוה דחג דכתיב בהו כמשפט לעכב. ואיכא טובא. ע"כ.

והוא ב' (יג). מעכבות זו את זו (ט) : ז' שבעה קני מנורה מעכבין זה את זה. שבעה נרותיה (טא). מעכבין זה את זה. שתי פרשיות שבמונחה (טב). מעכבות זו את זו. ואפילו כתב אחד מעכבן (טג). ארבע פרשיות שבתפילין (טד). מעכבות זו את זו. ואפילו כתב אחד מעכבן (טו). ארבע ציציות מעכבות זו את זו. שארבעתן מצוה אחת. ר"י שמעאל אומר ארבעתן ארבע מצוות (טז) :

היה זה טעויה הויה על הפרוכת ועל מזבח הזהב כמו שפורש בפרשת ויקרא ובאמרי מות. ושעירי ע"ז מרבינן להו מקרא דכתיב (טז ד) ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת לפר זה פר כהן משה. החטאת הלו שעירי ע"ז. וארבע מתנות שעל ארבע קרנות שעל מזבח הזהב כמו מעכבות זו את זו אף על פי שלא הוזכרו במשנה : ז' שבעה קני מנורה. דכתיב (שמות כ"ה) ועשה קנים יולאים מלדיה והקנה האמצעי קני שבעה קני מנורה : שתי פרשיות שבמונחה. שמע והיה אס שמוע : ואפילו כתב אחד מעכבן. אפילו אוח אחת שהיא דבוקה לחברתה ואינה מוקפת גויל כהלכה פוסל במונחה ובתפילין ובס"ת : ארבע פרשיות שבתפילין. קדש והיה כי יביאך שמע והיה אס שמוע מעכבות זו את זו בין בחפלה של ראש שכותבין כל פרשה ופרשה בקלף בפני עצמו. בין בחפלה שליד שכל ארבעתן כהוציב בקלף אחד : ארבעתן ארבע מצות. ואין מעכבות זו את זו ואין הלכה כרבי ישמעאל :

שנוי נוסחאות
 ז' שבעה נרותיה. גרותיה מעכבין זה את זה. בכ"ח ובכ"ח ושבעה... וכ"ח בכ"ח (א' וס' ו' א"ת ו'ו) ; וכו' ר' ג' ; מעכבות זו את זו. פרשיות. בכ"ח פרשיות ובסמון כלפסו. ואפילו כתב אחד מעכבן. בכ"ח ובכ"ח אפילו ; כ"ח ואפילו פסק אחד מעכבן ואפ"י אוח אחת מעכבות. ואין לנוסח זה הכר וע"י גמ' מעכבות זו את זו. מעכבין מעכבין. ו א פ"ו כ"ח אחד מעכבן. כמשכ"ב אפילו ; כ"ח... מעכב.

שני שמוע והיה אס שמוע מעכבות זו את זו בין בחפלה של ראש שכותבין כל פרשה ופרשה בקלף בפני עצמו. בין בחפלה שליד שכל ארבעתן כהוציב בקלף אחד : ארבעתן ארבע מצות. ואין מעכבות זו את זו ואין הלכה כרבי ישמעאל :

ללא הנריך הכתוב לכל הני אלף כשהיה בזה זה כדאיחא בגמרא : שבעה נרותיה. בראש כל קנה וקנה הוה נר אחד כעין בוך וס' נותנין השמן והתפילות. רש"י : ואפילו כתב א' מעכבן. פירש הר"ב אפילו אוח אחת שהיא דבוקה כו' דכתיב וכתבתם כתיבה המה ושלימה ובתפילין כתיב והיו לטוטפות רש"י. ומ"ס הר"ב ובס"ת. גמרא דף ל'. וכתיב ב"י טור י"ד סי' רע"ד למוכתבתם למדו גם לס"ת : ארבע ל"יות מעכבות זו את זו. לא אומר בגמרא מגלן והרמב"ם פירש במשנה דלעיל וז"ל וכוון סמנו אוחס לרמזים שיש בפסוקים שהן ראייה על שיהיו מעכבות אבל הענין קבלה בדינו. ע"כ : "רבי ישמעאל אומר ארבעתן ארבע מצות. וכו' לענין סדין בל"יות וט"לית בעלת חמש. וללא שבת בט"לית שאינה מו"לית כהלכה כדאיחא בסוגיא. ואוקמתא בתרא. כהנה טור א"ח סי' י"ג :

י כ"ן תפארת ישראל י כ"ן

יהיה שמע מימין המניח (א"ח ל"ד) : (סר) דאין מעכבות זה ז"ל. וקו"ל דמעכבות (א"ח י"ג. וראה דהתנא נקט הכל כסדר. במשנה ו' נקט כל המעכבים ז"ל כפי הסדר שכתובים בחורה עד הסדרים והבזיזין. ואח"כ נקט תנא כסדר המספרים ב'. ג'. ד'. ז'. ו. וכוון מעיני קרנות והגלוה עליהם. רק שילג ביניהן גם מיני לולב דכתיב גביה ושמתהם לפני ה' אליהם דהיינו בניהמ"ק. ואח"כ נקט עניינים אחרים שבתשמישי קדושה. וקתן כפי סדר קדושתן. מנורה. ואח"כ מנחה שהיא מצוה בכל אדם ובכל זמן עמי מתפילין. ואח"כ תפילין. ובתור כולוהו נקט ל"יות דכל קדושתיהו מכולו דתשמישה מוקין [כמגילה כ"ו ב'] :

מה שמוה שם מדס פר העלס דבר של לצור. ומפר כהן המשיח. ומשעירי ע"ז : (ס) והנל ושייר ז' הזאות של מנורת ועוד טובא : (טא) בראש כל קנה של המנורה. היה קבוע כעין בוך כבו נותנין השמן והתפילה [רמב"ם פ"ג מניח הכתורה. וכ"כ הריב"ש בחשוכה (ס' ת"י). שהנוטין קבועין בהקנים] : (טב) שמע והיה אס שמוע : (טג) ר"ל אפילו אופן הכתב של אוח אחד מעכבן. כשדבוק להבירו. סוכל בספר תורה. התפילין. ומונחה : (טד) למע"ס ורש"י סדר הנחתן בהקנים הוה כמו שמשורין בהורה. דהיינו קדש. והיה כי יביאך. שמע. והיה אס שמוע. כולן משמאל המניח לימיו. ולר"ת לרין להקדים והיה אס שמוע לשמע. כד

תוספת התבלת פרק ד מנחות יום טוב ציונים

פרק ד א התכלת וכו' תפלה של יד וכו'. ולא דברה המסכה בדעי העליות והתפילין והמונחה וענין מלאכתן והכרכות שחייבים לברך עליהם וכל הענינים התלוין בהן וכשת זה בעיני לפי שהיו הדברים האלה מפורסמים בזמן חזיר המשנה והיו ענינם ידועים והנוגים ביד כל העם פרט וכלל ואין ענין מהן נפלא מבוט אדם ועל כן לא ראה לדבר בהם כמו שלא הסדיר התפלה ר"ל נוכחה ואין יתנהג ש"ל לפי שהיה מפורסם ולא חזרו בזה סדר אבל חזרו ספר תלמוד וביארו. הרמב"ם : התכלת אינה מעכבת את הלבן. כהב הר"ב א"ג. דמנחה לתת שני חוטים של תכלת ושני חוטין של לבן. כ"כ רש"י ותוס' מדרש'י גדיל שניס דאין גדיל פחות מ'ג. גדילים משמע ד'. וככהו החוט' וא"ח מגלן דבשנין ב' חוטין לבן וב' חוטין תכלת דינמא לא קפיד קרא אלף דליהו ארבע חוטין ואפילו חד מהאי מינח ותלתא מהאי מינח. וי"ל כיון דהרי מיני בעי רחמנא סברה הוה שיהיו חוטין ע"כ. ומ"ס הר"ב אוח חוט אחד של תכלת וכו' או שהיה דעה הרמב"ם דלא בעינין אלף חוט אחד דתכלת [אבל כובר שיהיה] קלחו לבן דהא כושל לכל חוט עד שיהיו שמה וגמלא מעכשו שבשה לבן ואחד דתכלת והתוספות כתבו דבספרי משמע הכי דפתיל תכלת חד חוט אבל כוברים דגמרא דידן פליג אדכפרי. ודברי הר"ב קן מועהקים מלשון הכמ"ג. וכתיב ב"י ה"ח סימן י"א.

פ"ד א התכלת אינה מעכבת את הלבן. כ"כ רש"י ותוס' שני חוטין של לבן ושני חוטין של תכלת :

הכי אין זה מעכב את זה. ואם נקח ארבעתן (א) של תכלת או ארבעתן של לבן יאל: תפלה של יד אינה מעכבת של ראש. רמב"ם כתב דוקא ששתייה מזויין אללו אבל אם אין מזוייה אללו אלא אחת מהן לא ימיה האחת עד שימיה האחרת גורמין שמה יטעה ויסמוך על אחת תמיד וזה דלא כהלכתא רמ"ד הכי בגמרא [מנחות מ"ד ע"ב] הדר ביה מכמה שהקשו לו ולאח מאן דליה ליה תרתי מטה הדא מזה גמי לא לעביד בתמיה והלכה בין שתייה מזויין אללו בין שאין מזויין אללו אינן מעכבות זו את זו וכן הורו כל רבותי הלכה למעשה: הסולת והשמן. של מנחת נסכים אין מעכבין את היין של נסכי' שאם הביאו את היין בלא סולת ושמן מנסכו: והמתנות של מזבח החיצון. כגון ארבעת מתנות של חטאת אין מעכבות זו את זו שאם לא נקח אלא אחת כפר דכתיב (דברים י"ג) ודם זבחך ישפך. שפיהה אחת משמע: **ב** הפרים והאיילים והכבשים. הנך דכתיבי בפרשת אמור אל הכהנים והקרבנות על הלחם שנים כשנים תמימים בני שנה ופר בן בקר אחד ואיילים שנים הבאים עם שתי הלחם של עזרת. אינם מעכבים. הפרים שנים ואיל אחד ושבעה כשנים של מוספים של עזרת. הכהובים בפרשת פנחס. שאין [שני] פרים של מוספים מעכבין הפר של שתי הלחם ולא הפר כל שתי הלחם מצד צד פרים של מוספים וכן צד איילים של שתי הלחם אין מעכבין האיל אחד של מוספים ולא האיל אחד של מוספים מעכב בני האיילים של שתי הלחם. וכן הכשבים אין מעכבין אלו את אלו

מעכב את התבלת. תפלה של יד אינה מעכבת של ראש. ושל ראש אינה מעכבת של יד **ב**. הסולת והשמן. אינם מעכבין את היין **ג**. ולא היין מעכבין המתנות שעל מזבח החיצון **ד**. אינן מעכבות זו את זו **ה**: **ב** הפרים והאיילים והכבשים **ו** אינן מעכבין זה את זה **ז**.

י"א רמיה דלא נפקא לן מידי צהאי זמנא לא בעי למיחה לפלוגתא וה"ק למר צ' של לבן וב' של תכלת ולמר ג' של לבן ואחת קתו תכלת ע"כ. ומ"ם הר"ב (ג) ואם נקח ארבעתן של לבן יאל ול' רש"י ואי עביד ארבעתן תכלת או ארבעתן לבן יאל. וכתבו החוס' לנריך טעם מנלן דכי ליה ליה אלא לבן או תכלת דלא מיפטר בחרי חוטי לחודיהו עד דרמי ד' דלכאורה משמע דאין זה מעכב את זה דאם הטיל ב' מעין מן האחד יאל כי הנך דקתו תפלה של יד אינה מעכבת את של ראש כו' ושמה מכוס דררשיין גדיל שנים גדילים ארבעה בין יש בו מין אחד בין יש בו ב' מינין ע"כ. [ועיין בדבור דלקמן]:

תפלה של יד וכו'. לשון הר"ב רמב"ם כתב דוקא ששתייה מזויין אללו **ט**. כ"כ בפירוכו וכתב וז"ל ויש לך להקשות בכאן קושיא ולומר האיל ודבר המשנה הוא בתפלה של ראש ושל יד שאין מעכבין זה את זה. ע"מ שהיו מזויין שתייה. אבל אם לא היה מזויי אלא ח' יהיו מעכבות זו את זו. ומה שאמר בד' מינין שבלולב מעכבות זה את זה. ע"מ שלא יהיו מזויים כולם. אבל אם הם מזויים כולם הם ג"כ אין מעכבות כמו שבארנו בפ' שלפני זה. והרי השו"ך דין [זה] כד' מינין שבלולב ובתפלה של ראש ושל יד. ולמה אמר בד' מינין מעכבין ואמר בתפלה אין מעכבין. והירוש' הקושיא הזאת מבוארת היטב. וזה שבד' מינין שבלולב כשהן מזויין אעפ"י שאין מעכבין זו את זו נוטל אותן אחד אחד לפי שאינו יולא י"ח ולא שלמה המלכה עד שיגמור נטילת ארבעתן ביזו ואפי' נטל אותן זה אחר זה.

ואין קן בתפלה של ראש ושל יד אלא כל זמן שימיה אחד משתייה ר"ל שגזנן כבר קיים (ג) מ"ע [אחת] ואלא ידי חובתה ע"כ. ומ"ם הר"ב וזה דלא כהלכתא כו' גם הרמב"ם בחבורו פ"ד מה"ת בהס' וכתב לשון המשנה ולא חילק בין יש לו לאין לו וכתבו עליו הכ"מ וב"י ח"ח סימן כ"ו דהלשון שבפירוכו הוא טעות אומר כלו' שהלמוד טועה כהב קן מצחון וטעו הסופרים וכתבו בפנים ובנוכחות הערבי ליתיה. ע"כ. וכך בנח"י כתידי הוגה ונרשם על לשון הפי' ומ"ם תפלה של יד אינה מעכבת כו' עד ואינו קן בתפלה של ראש ושל יד אלא. וכתב במקומו בזה הלשון והמרו הלבן אינו מעכב את כו' הוא שאם עשה ליתיה של לבן והכלת ואבד הלבן וגשהר התכלת לבדו. יאל. ודע שאעפ"י שאין מעכבין זה את זה שיהיה מזוה אחת תכלת תפלה ב' מ זה כמו שבארנו בחבורנו במנין המלות ולאו כל כו' ע"כ והא דכתב הלבן אינו מעכב ופי' הוא שאם עשה ליתיה כו' האריך בפירושו הזה הכ"מ בפ"ה מה' ליתיה: תפלה. תרגום למעטפות להטילין. והטור סימן כ"ה מפרש ל' פלוייה שהן אות ועדות לכל רואיו שהענינה טורה ענינו. דכתיב (דברים כה) וראו כל עמי הארץ כי גם ה' נקרא עליך ודרשינן אלו תפילין שבראש [וז"ל החוס' ותפילין נראה לשון ויכוח כמו ויפלא שעה פליות עם קונו על שם עדות והוכחה בהשם נקרא עליו ויראים ממנו כדאמר' וראו וגו' ע"כ וכתבו על זה בספרי עשר מעשרי מלך צפ"ג דברכות. שלפי זה לריכה שהיה קריאת הלמ"ד במלת תפילין בדג"ש להוראת הלמ"ד הכפולת]: הסולת והשמן אין מעכבין את היין. פי' הר"ב הסולת והשמן של מנחת נסכים. וכתבו החו' משמע הא סולת ושמן מעכבי אהדי ותימ"ז דהא לא כתיב שום קרא במנחת [נסכים] ובמ"ז ילפן מנחת נדבה דכתיב בה עיכוב לעיל [פ"ג מטעם ה'] וגילוי מלחא בעלמא הוי דגבי מיעוטו מעכב את רובו כתיב גם במנחת נסכים וההם גלי לן קרא ע"כ: דמתנות שעל מזבח החיוון. פירש הר"ב דכתיב ודם זבחך ישפך וכו' עיין עוד ברפ"ד דזבחים: **ב** הפרים והאיילים והכשבים **ט**. פירש הר"ב הנך דכתיבי צפ"א אמור וכו' אינם מעכבין כו' של מוספין של עזרת כו'. דאלו דפי' אמור גופיהו מעכבי זא' דהויה כתיב בהו פירש"י יהיו עולה וכל הויה עיכובא. ומיהו פרים וכשבים דפי' פנחס לא מעכבי אהדי ומליו לפרושי למחני' דפדים ובששים דאין מעכבין כה"ג נמי והכי איתא בגמרא דתנא מילי מילי קתני. ומדברי הכ"מ בפ"ח מה' מתירין

תפלה של יד אינה מעכבת של ראש. ושל ראש אינה מעכבת של יד **ב**. הפרים והאיילים והכבשים אינם מעכבין את היין **ג**. ולא היין מעכבין המתנות שעל מזבח החיצון **ד**. אינן מעכבות זו את זו **ה**: **ב** הפרים והאיילים והכבשים **ו** אינן מעכבין זה את זה **ז**.

ואין קן בתפלה של ראש ושל יד אלא כל זמן שימיה אחד משתייה ר"ל שגזנן כבר קיים (ג) מ"ע [אחת] ואלא ידי חובתה ע"כ. ומ"ם הר"ב וזה דלא כהלכתא כו' גם הרמב"ם בחבורו פ"ד מה"ת בחבורו פ"ד מה"ת בהס' וכתבו עליו הכ"מ וב"י ח"ח סימן כ"ו דהלשון שבפירוכו הוא טעות אומר כלו' שהלמוד טועה כהב קן מצחון וטעו הסופרים וכתבו בפנים ובנוכחות הערבי ליתיה. ע"כ. וכך בנח"י כתידי הוגה ונרשם על לשון הפי' ומ"ם תפלה של יד אינה מעכבת כו' עד ואינו קן בתפלה של ראש ושל יד אלא. וכתב במקומו בזה הלשון והמרו הלבן אינו מעכב את כו' הוא שאם עשה ליתיה של לבן והכלת ואבד הלבן וגשהר התכלת לבדו. יאל. ודע שאעפ"י שאין מעכבין זה את זה שיהיה מזוה אחת תכלת תפלה ב' מ זה כמו שבארנו בחבורנו במנין המלות ולאו כל כו' ע"כ והא דכתב הלבן אינו מעכב ופי' הוא שאם עשה ליתיה כו' האריך בפירושו הזה הכ"מ בפ"ה מה' ליתיה: תפלה. תרגום למעטפות להטילין. והטור סימן כ"ה מפרש ל' פלוייה שהן אות ועדות לכל רואיו שהענינה טורה ענינו. דכתיב (דברים כה) וראו כל עמי הארץ כי גם ה' נקרא עליך ודרשינן אלו תפילין שבראש [וז"ל החוס' ותפילין נראה לשון ויכוח כמו ויפלא שעה פליות עם קונו על שם עדות והוכחה בהשם נקרא עליו ויראים ממנו כדאמר' וראו וגו' ע"כ וכתבו על זה בספרי עשר מעשרי מלך צפ"ג דברכות. שלפי זה לריכה שהיה קריאת הלמ"ד במלת תפילין בדג"ש להוראת הלמ"ד הכפולת]: הסולת והשמן אין מעכבין את היין. פי' הר"ב הסולת והשמן של מנחת נסכים. וכתבו החו' משמע הא סולת ושמן מעכבי אהדי ותימ"ז דהא לא כתיב שום קרא במנחת [נסכים] ובמ"ז ילפן מנחת נדבה דכתיב בה עיכוב לעיל [פ"ג מטעם ה'] וגילוי מלחא בעלמא הוי דגבי מיעוטו מעכב את רובו כתיב גם במנחת נסכים וההם גלי לן קרא ע"כ: דמתנות שעל מזבח החיוון. פירש הר"ב דכתיב ודם זבחך ישפך וכו' עיין עוד ברפ"ד דזבחים: **ב** הפרים והאיילים והכשבים **ט**. פירש הר"ב הנך דכתיבי צפ"א אמור וכו' אינם מעכבין כו' של מוספין של עזרת כו'. דאלו דפי' אמור גופיהו מעכבי זא' דהויה כתיב בהו פירש"י יהיו עולה וכל הויה עיכובא. ומיהו פרים וכשבים דפי' פנחס לא מעכבי אהדי ומליו לפרושי למחני' דפדים ובששים דאין מעכבין כה"ג נמי והכי איתא בגמרא דתנא מילי מילי קתני. ומדברי הכ"מ בפ"ח מה' מתירין

ואין קן בתפלה של ראש ושל יד אלא כל זמן שימיה אחד משתייה ר"ל שגזנן כבר קיים (ג) מ"ע [אחת] ואלא ידי חובתה ע"כ. ומ"ם הר"ב וזה דלא כהלכתא כו' גם הרמב"ם בחבורו פ"ד מה"ת בחבורו פ"ד מה"ת בהס' וכתבו עליו הכ"מ וב"י ח"ח סימן כ"ו דהלשון שבפירוכו הוא טעות אומר כלו' שהלמוד טועה כהב קן מצחון וטעו הסופרים וכתבו בפנים ובנוכחות הערבי ליתיה. ע"כ. וכך בנח"י כתידי הוגה ונרשם על לשון הפי' ומ"ם תפלה של יד אינה מעכבת כו' עד ואינו קן בתפלה של ראש ושל יד אלא. וכתב במקומו בזה הלשון והמרו הלבן אינו מעכב את כו' הוא שאם עשה ליתיה של לבן והכלת ואבד הלבן וגשהר התכלת לבדו. יאל. ודע שאעפ"י שאין מעכבין זה את זה שיהיה מזוה אחת תכלת תפלה ב' מ זה כמו שבארנו בחבורנו במנין המלות ולאו כל כו' ע"כ והא דכתב הלבן אינו מעכב ופי' הוא שאם עשה ליתיה כו' האריך בפירושו הזה הכ"מ בפ"ה מה' ליתיה: תפלה. תרגום למעטפות להטילין. והטור סימן כ"ה מפרש ל' פלוייה שהן אות ועדות לכל רואיו שהענינה טורה ענינו. דכתיב (דברים כה) וראו כל עמי הארץ כי גם ה' נקרא עליך ודרשינן אלו תפילין שבראש [וז"ל החוס' ותפילין נראה לשון ויכוח כמו ויפלא שעה פליות עם קונו על שם עדות והוכחה בהשם נקרא עליו ויראים ממנו כדאמר' וראו וגו' ע"כ וכתבו על זה בספרי עשר מעשרי מלך צפ"ג דברכות. שלפי זה לריכה שהיה קריאת הלמ"ד במלת תפילין בדג"ש להוראת הלמ"ד הכפולת]: הסולת והשמן אין מעכבין את היין. פי' הר"ב הסולת והשמן של מנחת נסכים. וכתבו החו' משמע הא סולת ושמן מעכבי אהדי ותימ"ז דהא לא כתיב שום קרא במנחת [נסכים] ובמ"ז ילפן מנחת נדבה דכתיב בה עיכוב לעיל [פ"ג מטעם ה'] וגילוי מלחא בעלמא הוי דגבי מיעוטו מעכב את רובו כתיב גם במנחת נסכים וההם גלי לן קרא ע"כ: דמתנות שעל מזבח החיוון. פירש הר"ב דכתיב ודם זבחך ישפך וכו' עיין עוד ברפ"ד דזבחים: **ב** הפרים והאיילים והכשבים **ט**. פירש הר"ב הנך דכתיבי צפ"א אמור וכו' אינם מעכבין כו' של מוספין של עזרת כו'. דאלו דפי' אמור גופיהו מעכבי זא' דהויה כתיב בהו פירש"י יהיו עולה וכל הויה עיכובא. ומיהו פרים וכשבים דפי' פנחס לא מעכבי אהדי ומליו לפרושי למחני' דפדים ובששים דאין מעכבין כה"ג נמי והכי איתא בגמרא דתנא מילי מילי קתני. ומדברי הכ"מ בפ"ח מה' מתירין

פרק ד (א) דמלוא לתת בכל ככף ד' חוטיין. חוט א' או ב' תכלת. והשאר לבן. ואם היו כולן לבן או כולן תכלת. יאל. [אב"י הקשו רבעתו"ם למה לא ימיה כהתפלה של יד אינה מעכבת של ראש דריל אינה מעכבת כלל. ה"ז ימיה דסגי ככ' מעין לבן או תכלת. וב"ל מדנקת תכלת ולא חוטי תכלת. וגם מדנקת מעכבת ולא מעכבין. ש"מ דאזכר ק"י. דק הוא חוטי מעכב. אבל חוטיין מעכבין]: **ב** דכל אחד מזה לבד היא. ולהכי צחיין לו שתייה. ימיה אחד. אם של ראש. יבדך ב' ברטה. ואם לא יוכל להטיח רק של יד. יבדך להטיח לבד

ג' דהר והאילים והכבשים
 פיה פיה פיה פיה פיה פיה
 פמיון ומפיון היו הלהם
 מעב את הכבשים - ע"י
 ירושלמי פמיון פיה פיה פיה
 ע"י פיה

שנויי נוסחאות
 (ו) שמעון אומר כו' .
 כתיב ונמסר כ' ד' ודפו'
 עד ד' אמסרם אמר ר'
 שמעון ; כתיב הפרים
 מעבין את הנסכים
 ואין הנסכים מעבין
 את הפרים א"ר שמעון
 כו' וכל כתיב (והע'
 והנסכים אין מעבין
 כו') ולפי' הפסח ר"ש
 אומר עדיף לפני' את'
 (ד"ס) אם היו להם
 כמסב' ד' א"ר א"ר
 פרים מרובים ; כתיב
 פרים ואילים .. יביאו
 כמסב' יביא ; כמסב' כ'
 קח דסוס סביא ,
 ונסכו ; כמסב' ונסכים .
 ולא יקרו . גדל'
 וכל כתיב וכל כתיב ר'
 וא"י יקרו ; כמסב' כ'
 ולא יקרו אולם כתיב
 כלפינו . ג' והאילים -
 גדל' ודפו' וכל כתיב
 א"י וכל כתיב וכל כתיב
 והמו"ש היום כלפינו
 והשעיר אינו כמסב' .
 אין . והכבשים אינו .
 כתיב ג' ; כמסב' א"ר
 ואין הכבשים . אמר
 שמעון . כתיב ונמסר
 אמר ר' שמעון ; אמר
 שמעון . בקו על כו' .
 לא כו' כתיב לא כו' ;
 והלהם אינו מעבין את'
 הכבשים . כתיב א"ר
 ולא הלהם מעב ; .
 כתיב כ' והלהם אין
 מעבין את' . כתיב רבי
 מוס ודפו סוס
 כשקרו ישראל . כתיב
 וכל כתיב שבשתי .
 (אך באן יקרבו כבשים
 בלא להם) . גדל' וכל כתיב
 וכל כתיב ד' א"ר כו' .
 כתיב י' יחא כו' ;
 כתיב יחא למי' כבשים
 א"ר שמעון . כתיב ג' .
 ישמעאל . ב"ר (ב"ר) בן
 ננס . כתיב יחא .
 (אב"ר) . כתיב יחא .
 וכל אמר בתו"ב .
 לא קרב . כתיב לא היה
 קרב ; כמסב' אין קרב .
 משבאו . כמסב' ושמעון ,
 ומפני מה . כתיב
 ונמסר פמיון מה .

תמידין נראה דס"ל דוקא צאילים דפ' אמר אינא עיובא
 אהדרי . ואין ל"ל דהא יסו דקרא אפר ו' כבשים נמי קאי
 וצפרש"י כמו שכתבתי דפרים וכבשים דחומש הפקודים לא
 מעבין אהדרי . משמע הא דפ' אמר מעבין אהדרי . וצפ"י
 הרמז"ס דפר אינו מעב לב' האילים
 ו' הכבשים הקריבים עם הלהם
 ויתכן לפרש דנס דפסח רש"י קד הוא
 והא דהוא דלפסח לא דרבינן אלא לכל
 מין ומין במספרו ולא למין על שליט
 מינו . אבל בחבורו כתב לשון הר"ב .
 ומדברי הר"מ נראה דגירסא אחרת
 היתה לו בדברי הרמז"ס שחבורו
 והא דלא מפרשים למחיתין צפרים
 אילים וכבשים דהא אמרינן בגמרא
 דכמספס כמספס כתיב דהו דמשמע
 עיובא : רבי שמעון אומר אס יס
 להם פרים מרובים ס' . כתב הר"ב
 ומפיק לה מקרא דכתיב ואיפה לפר
 ואיפה לאיל וכי מדת פרים ואילים
 אחת היא כו' כתבו תוספות תימה
 דלפרוך וכי יס כס איפה ורש"י פירש
 ביחזקאל דאיפת קמה היה מביא
 להוילא סולת עשרון מן הסאה ואיפה
 ג' סאין והיינו ג' עשרונים לפר
 ואיפה לאיל [כמו ששנינו משנה ו' פ"א]

שתי הלהם שני עשרונים דג' סאין וכן של פרים ג' מג' סאין שאם לא
 מלא כל כך מוספה ביא משל עשרון לסאה ובמין הן נחתות היו בזין
 וכה"ג ספירש"י בזמן יס לפרש צאיפה שהיה סס איפה גדולה וקטנה
 ומה שמדקדק מוסד דנקט בצולה חד לישנא דמשמע שהיה שוין
 וכן דורש בספירש"י צפרשת כי הלא דא"ר חגיגה בן חזקיה בן
 גרון וכי מדת פרים אילים וכבשים אחת היא והלא כבר נאמר
 ג' עשרונים לפר וגו' אלא ממלך שאיפה גדולה ואיפה קטנה
 קרייה איפה עכ"ל והיינו דכתב הר"ב והרמז"ס אין הלכה כר"ש
 מוסד דרשב"א דהוא אומר במדבר
 ג' הלהם מעב את הכבשים והכבשים אינן מעבין את הלהם דברי ר"ע הר"ש בן ננס לא כו' . מפרשים בגמרא דכתיב
 בלחם וכו' כבשים והקיף הכהן וגו' קודש יהיו לה' לכהן ולא ידעיין אהייה קאי הויה דמשמע עיובא או הלהם או הכבשים ר"ע
 סבר לכהן חיזו דבר שכולו לכהן הו' אומר זה לחם וכן ננס מו' כתיב קודש יהיו לה' לכהן כתיב חיזו דבר
 שמקלתו לה' ומקלתו לכהן הו' אומר אלו כבשים ור"ע מו' כתיב קודש יהיו לה' ולכהן לה' לכהן כתיב כררס הונא דה"ר הונא קגאו השס
 ונתנו לכהן : הלהם מעב את הכבשים והכבשים אינן מעבין כו' . ואפ"ה כי אהיין כהדי הכבשים עיקר והלהם עפל מוסד דכבשים
 מחיין את הלהם ככבאים ביחד ולו' פליג ר"ע אסתחא דמתניין ג' פ"ב והכריחתי לזה שראיתי להרמז"ס דפסק בפ"ח מהלכות
 תמידין כר"ע דהכא וצפ"י מהלכות פסולי המוקדשין פסק הא דלעיל נמו' והפ"ג דהר"ב לא פסק כר"ע אפ"ה האויל ולרמז"ס
 מוכרחים לומר דל"פ אף אלו נאמר דלהר"ב נמי ל"פ דלמעט במהלוקת עדיפה ועיין לקמן בסמוך : והכבשים אינן מעבין את
 הלהם . כתב הר"ב שאם הביאו שתי הלהם כו' קדושים עיין במשנה ב' פ"ו מאי עדיין בהו : אמר ר' שמעון הלכה כדברי בן ננס
 וכו' . וכל הר"ב שהלכה כר"ש וכו' הכ"מ בפ"ח מה"ס צבס הראב"ד דלא כהרמז"ס שפוסק כר"ע כמ"ס לעיל בסמוך וכו' הכ"מ
 משום דר"ש ור"ש בן ננס רבים נינהו ועוד דיהבי טעמא למלתייהו ע"כ וגדחק למזוה טעם לפסק הרמז"ס . ולי ראה
 גדולה להרמז"ס מסתמא דמתניין ב' פ"ו . בזה יפה כח הכהנים כו' דלאתווי לחם הכאים צפני עלמן כמ"ס סס הר"ב
 והיינו כר"ע . והו' מחלוקת ואח"כ סתם וחיובתא להראב"ד והר"ב שפסקו כר"ש : וכל האומר כתיב לא קרב במדבר .

רבי שמעון אומר אם היו להם פרים
 מרובים . ולא היו להם נסכים (י) יביאו פר
 אחד ונסכו ולא יקרבו כולן בלא נסכין :
 ג' הפר והאילים והכבשים והשעיר (ס) אינן
 מעבין את הלהם . ולא הלהם מעבין י'
 הלהם מעב את הכבשים (א) . והכבשים
 אינן מעבין את הלהם (י) . דברי רבי
 עקיבא אומר שמעון בן ננס לא כי אלא
 הכבשים מעבין את הלהם . והלהם אינו
 מעב את הכבשים שכן מצינו כשהיו
 ישראל במדבר ארבעים שנה קרבו כבשים
 בלא להם (י) אף כאן יקרבו כבשים בלא
 לחם אמר רבי שמעון הלכה כדברי בן
 ננס (י) אבל אין הטעם כדבריו (י) שכל
 האמור בחומש הפקודים קרב במדבר וכל
 האמור בתורת כהנים (י) לא קרב במדבר (י)
 משבאו לארץ קרבו אלו ואלו . ומפני מה

מעבין את הלהם אבל אין הטעם כדבריו דהוא אומר במדבר
 קרבו כבשים דלמית ולא שכל האמור בחומש הפקודים בספר
 וידבר כגון קרבנות מוספים האמורים צפרשת פתחם קרבו
 במדבר וכל האמור כתיב דהיינו בספר ויקרא לא קרבו
 במדבר והגך כבשים האמורים באמור אל הכהנים כגון הגך
 ז' כבשים ופר ואילים דעולה דעל הלהם ושני כבשים דשלמים
 לא

יבין תפארת ישראל יבין

זא"ז מדכתיב דהו הויה . וכ"כ פרים אילים וכבשים דהו הכוונת
 מעבין זה את זה . דמשפטס כתיב דהו : ח) ר"ל כשהיה להם
 מעות כדי לקנות כל הפרים הגלגרים רק שכשיקנו אותן אי אפשר
 שיקנו כל הכסבים הגלגרים לכל הפרים : ט) הבחיין עם הלהם
 בעלרת . ובינן עולות חוץ מהשעיר שהיא העלת : י) שוכלו להביא
 זה בלא זה : יא) הן שני כבשים שהן בלתי נכור שמטפן עם ב'
 הלהם : יב) ששכלו נמלאו כבשים יביאו להם לנד משא"כ איפכה :

וג' דהר והאילים והכבשים פיה פיה פיה פיה פיה פיה פמיון ומפיון היו הלהם מעב את הכבשים - ע"י ירושלמי פמיון פיה פיה פיה ע"י פיה

ד התמידין אין מעבדין
את המוספין. מ"ט פ"א כ"ח
פ"ח ע"א מידון ומוספין איב
לא הקריבו כבש בבקר. מ"ח
ע"ט פ"א ה"ג: לא הקטירו
קטורת בבקר. מ"ח פ"ג
פ"ח מידון ומוספין מ"ט:

שנויי נוסחאות
שהכבשים. נמשכ"ב
שכבשים. שהכבשים
מורוין את עצמן בלא
להם. להם בלא
כבשים אין לי מי
יתירו. במש"ד יונת
ווינלה. בלא להם בלא
כבשים. כבש כ"ח. ולא
להם בלא כבשים
שאין לו... ולמה וכו'
ולמה ג"כ כ"ח (וכס'
ולא להם. שאין לו...)
כש"מ הו"ס נמשכ"ב
בלא להם ולהם בלא
כבשים אין לו כ"ח
מתירין את הלהם עצמן
וי"ל ועצמן. והע"כ
הוא נטון שליטה וכו'
ד התמידין אין מעבדין
את המוספין. מ"ט פ"א
כ"ח פ"ח ע"א מידון
מוספין. מ"ח פ"ג ע"ט
פ"ח מ"ח: לא הקטירו
קטורת בבקר. מ"ח פ"ג
כ"ח פ"ח מ"ח: לא.

ראשון לצינון
פ"ד ד מ"ח פ"ד
אמר ר"ח
ואט"ל דדרש ה' נשחט
כו עין מה שזרזו על
הקושיא עומה כו' בפרט
הוצח וז"ל. ומש"כ ה"כ
על מה שתיקן ר"ח המעז
דהכ"ל ושה"ל ושה"ל
מאריך כו' ע"ס וכו' וסלימות
שם ב"ה לא הקטירו
כו' ולא דקדקו מוס'
דהכ"ל שכתבו כו' עיני
כס"ז וז"ל תרצו על זה:

תוספות רע"ק
פ"ד ד' אוח ט"ו הוי"ט
ד"ה לא הקטירו.
משמא דנמרא דספח.
כ"ב רש"י בפרושה
דשם אבל החוט ביינות
בחד מירוש אחר
ולפירושם גם עולה
בעשרה:

זה קבלה בידו. הרמז"ס: ד התמידין אינן מעבדין את
המוספין וכו'. כהן הר"ב בגמרא מפרש ללענון קדימה כו'
ואט"ל דכתיב (ויקרא י) ועוד עליה העולה כו' תמזה החוט'
דזמתייתין דרפי' דזכחים נפקא לן מדכתיב (גמדרג כ"ט) מלכד
עולת הבקר וכו' ומסקי דמסקאל לא
נפקא לן אלא הקטרה לטולי קרא
בהקטרה איירי ומההס נפקא לן
עבודת דס דכתיב תעשו ממשע
עשיות. ע"כ: ולא המוספין מעבדין
וא"ל. אי מיירי דעבודה בעלמא ולא
בקדימה לאו כלל. דלג חג מעבדין
דכמשפט כמשפטס כתיב דכו כ"מ
בר"פ משמא דגמרא ולא ידעתי למה
השמיע זה הרמז"ס דפ"ח מה"ת
וא"ל מיירי בקדימה בל חג נמי אינן
כלל מהאי טעמא גופא דכמשפט
כתיב לכך קרבין על הסדר כדליתא
בגמרא פ"ו דזכחים דף ל' ופסק'
הרמז"ס דפ"ח מה"ת: לא הקריבו כבש בצקר כו'. כהן
הר"ב בגמרא מפרש דמתיתין חבורי מחסר דז"ל שלא נתחנך
אבל נתחנך כו'. דה"ל כ"ש שאין מתחנך דהנח כתיבא אחי קאי:
[אמר ר"ש אימתי כו'. כהן הר"ב דח"מ וכו' ד"ל כו' דכתיב
בפרשת פנחס ואת הכבש הכני ט' ותניא בספרי האי קרא
למה נאמר כו'. וכ"כ רש"י והט"ל דדרשא זו בעלמא איכא
למדורשא דפ' הנהו טען נאמרו טס גם אלו ב' הכתובים כמו
שהם אמורים בפרשת פנחס אלא שדרשת ספרי לא נתחברו
על ספר שמוה ואף המכילתא שנתחברו על ספר שמוה אין
בידינו ממנה על פרשת תלוה קך ל"ל פשוט ועוד כ"ל דמכיון
שאלו דורשים על המלוה שאחר שנתחנך ניחא למנקט הדרש
מפסוקי פרשת פנחס דמיירי על אחר שנתחנך משכ"כ פסוקי
דוחה תלוה דמיירי בבעט חנוך ול"ק א"כ קרא דוחה תלוה
למה נאמר שאין אחריות כל פסוקים היסוריים על הדורש מקרא
אחד שהרי יכול הוא לומר היכי ליכא למדרש דרבינו היכי
ליכא למדרש לא דרשינן: אבל היו מוידין כו' לא יקריבו.
פירש הר"ב אותן המוידין אבל כהנים אחרים יכולין להקריב
דכי כהנים חטאו מוצח בעל. גמרא: לא הקטירו קטרת בצקר
כו'. כהן הר"ב דקטרה לא שכיח צחד גברא כו' מפני שחיה
מעשרת דכתיב ושימו קטרה באפק וסמין ליה צדק ה' חילו
ואט"ל דבייניהו כתיב וכליל על מוצחק ככר כתבתי דפ"ג דיומא
מ"ד משמא דגמרא דמסחבר ד"כי כתיב עושר חלל שכיח
דנמי מעתרא [ומש"ה כהבו דעיקר הטעם משום דלא שכיח ולימא
המסחבר דנמי מעתרא' י"ל דפשטי דה שהרי כשיקטיר פעם אחרת
יתערב

אני אומר יקרבו כבשים בלא להם
שהכבשים מתירין את עצמן בלא להם
להם בלא כבשים אין לי מי יתורנו יח):
ד התמידין אינן מעבדין את המוספין.
ולא המוספין מעבדין את התמידים יח).
ולא המוספין מעבדין זה את זה ט). לא
הקריבו כבש בבקר כא) יקריבו בין
העריבים יב). אמר רבי שמעון אימתי יב)
בזמן שהיו אנוסין או שגוגין אבל אם היו
מוידין ולא הקריבו כבש בבקר. לא יקריבו
בין העריבים יג). לא הקטירו קטרת

בין הערבים. וה"פ לא הקריבו התמיד של שחר לא יקרבו
התמיד של בין הערבים דהכי מדרש קרא חס הח ככש אחד
העשה בצקר הוכר שני לוקרז בין הערבים ואי לא לא.
ד"ל שלא נתחנך מוצח דהאי קרא בחנוך כתיב בפרשת ודחה
תלוה דכתיב לעיל מיניה וזה אשר העשה על המוצח אבל
נתחנך מוצח שכבר הקריבו עליו קרבוטת אפילו לא הקריב המיד
של שחר יקריב תמיד של בין הערבים דכתיב בפרשת פנחס
ואת הכבש השני העשה בין הערבים כמנתת הבקר ונכסכו
ובהוא קרא לא כתיב את הכבש האחד העשה בצקר ותניא
בספרי האי קרא למה נאמר והלא נאמר למעלה בפרשת ואת
הכבש השני העשה כו' לפי שנאמר עמו את הכבש אחד העשה
בצקר הרי שלא הקריבו כל שחר שומע אני בלא יקריבו כל בין
הערבים ט"ל קרא בהרא ואת הכבש השני מגיד לך שאם לא
הקריב של שחר יקריב של בין הערבים. אבל אם מוידים כו'
לא יקריבו בין הערבים. אותן המוידים אבל כהנים אחרים
יכולים להקריב: לא הקטירו קטרת בבקר יקטירו בין
העריבים. דקטרת לא שכיח צחד גברא כתיב קטרת פעמים
רבות כמו בעולה כדלמיטין ציומא [כו"ע"א] שלא שנה
בה אדם מעולם מפני שהיא מעשרת דכתיב (דברים י"ג) ושימו
קטורה באפק וסמין ליה צדק ה' חילו הלכך לא קאסינן להו
שמהוך שהיא חציבה עליהם לא פשעי בה ואינו מוני שיטחו
אוחה

כתיב ולא דקדקו חוספות דהכא שכתבו דציומא מוכח דעולה נמי מעתרא [ומש"ה כהבו דעיקר הטעם משום דלא שכיח ולימא
דנכתתין. ואין להקשות למאי ג"מ לריך לרלא שכיח דהו סכיח כו' נמי מעתרא' י"ל דפשטי דה שהרי כשיקטיר פעם אחרת
יתערב

לא קרבו צמדבר: להם בלא כבשים אין לו מי יתורנו.
שאין להם מותר באכילה להקטיב עד שיקרבו כבשים והלכה
כר"ש: ד התמידים אינן מעבדין את המוספין. בגמרא
מפרש ללענון קדימה קאמר דאין מעבדין זה את זה דהי בעי
המידן מקריב ברישא ואי בעי מוספין
מקריב ברישא. ואט"ל דכתיב וערך
עליה העולה ומשמע העולה דהיינו
עולת תמיד ההוא ראשונה לכל
הקריבוטת אין זה אלא למנוה בעלמא
אבל לא לעכב: אמר רבי שמעון
אימתי כו'. בגמרא מפרש דמתיתין
חבורי מחסר ודכי קחני לא
הקריבו ככש בצקר לא יקריבו בין
הערבים דז"ל שלא נתחנך המוצח
אבל נתחנך המוצח יקריבו בין
הערבים. הר"ש אימתי בזמן שהיו
אנוסין או שגוגין אבל אם מוידים
לא הקריבו ככש בצקר לא יקריבו

אני אומר יקרבו כבשים בלא להם
שהכבשים מתירין את עצמן בלא להם
להם בלא כבשים אין לי מי יתורנו יח):
ד התמידין אינן מעבדין את המוספין.
ולא המוספין מעבדין את התמידים יח).
ולא המוספין מעבדין זה את זה ט). לא
הקריבו כבש בבקר כא) יקריבו בין
העריבים יב). אמר רבי שמעון אימתי יב)
בזמן שהיו אנוסין או שגוגין אבל אם היו
מוידין ולא הקריבו כבש בבקר. לא יקריבו
בין העריבים יג). לא הקטירו קטרת

בין הערבים. וה"פ לא הקריבו התמיד של שחר לא יקרבו
התמיד של בין הערבים דהכי מדרש קרא חס הח ככש אחד
העשה בצקר הוכר שני לוקרז בין הערבים ואי לא לא.
ד"ל שלא נתחנך מוצח דהאי קרא בחנוך כתיב בפרשת ודחה
תלוה דכתיב לעיל מיניה וזה אשר העשה על המוצח אבל
נתחנך מוצח שכבר הקריבו עליו קרבוטת אפילו לא הקריב המיד
של שחר יקריב תמיד של בין הערבים דכתיב בפרשת פנחס
ואת הכבש השני העשה בין הערבים כמנתת הבקר ונכסכו
ובהוא קרא לא כתיב את הכבש האחד העשה בצקר ותניא
בספרי האי קרא למה נאמר והלא נאמר למעלה בפרשת ואת
הכבש השני העשה כו' לפי שנאמר עמו את הכבש אחד העשה
בצקר הרי שלא הקריבו כל שחר שומע אני בלא יקריבו כל בין
הערבים ט"ל קרא בהרא ואת הכבש השני מגיד לך שאם לא
הקריב של שחר יקריב של בין הערבים. אבל אם מוידים כו'
לא יקריבו בין הערבים. אותן המוידים אבל כהנים אחרים
יכולים להקריב: לא הקטירו קטרת בבקר יקטירו בין
העריבים. דקטרת לא שכיח צחד גברא כתיב קטרת פעמים
רבות כמו בעולה כדלמיטין ציומא [כו"ע"א] שלא שנה
בה אדם מעולם מפני שהיא מעשרת דכתיב (דברים י"ג) ושימו
קטורה באפק וסמין ליה צדק ה' חילו הלכך לא קאסינן להו
שמהוך שהיא חציבה עליהם לא פשעי בה ואינו מוני שיטחו
אוחה

כתיב ולא דקדקו חוספות דהכא שכתבו דציומא מוכח דעולה נמי מעתרא [ומש"ה כהבו דעיקר הטעם משום דלא שכיח ולימא
דנכתתין. ואין להקשות למאי ג"מ לריך לרלא שכיח דהו סכיח כו' נמי מעתרא' י"ל דפשטי דה שהרי כשיקטיר פעם אחרת
יתערב

יבין תפארת ישראל יבין

נשמט מכותיהו הפסוק שזכרנו. ודווקא לומר דהאי כי תטווא ומוצכות דכתיב
טס [בנפ"ד] לא קאי על כל כבשים: (יה) שאין ב' הלהם מותרים
לכהנים. עד שיקרבו הכבשים: (יב) דהם הקריב תמיד השחר ותמיד
הערביים קודם למוספין. או המוספין קודם להן. או שהקריב
התמידין ולא המוספין או המוספין ולא התמידין. הקריבוטת כשרים.
דאט"ל דבכל דוכתא תדיר קודם היינו רק לכתובה. ואט"ל דאין
דבר נקרב קודם לתמיד השחר או מאוחר לתמיד הערביים. היינו
גם קן רק לכתובה [ועי' פתיחה פ"ד ס"ו] אבל אי"ל דמתמי מיירי
באין לו כדי שיקרבו איהו עתה שיראה. לימא. דככה"ל ודלוי תמיד
קדים דהדין: (כ) דאפילו הקריב העולות שבמוסף קודם למוספין
כשר. דאט"ל דמטת קודמת לעולה. זהו רק לכתובה [מוס' פסחים
ד"ע א' ד"ה זה]. וה"ל צל"ז כשר. אין ציט שיש בו ב' מיני
[סדר קרישין ה"א] י"א

התבלת פרק ד מנחות

לא מובח העולה כי...
 מיהו שם פ"ה הי"ג: אלא
 בלחם הפנים. מ"י שם
 פ"ג הי"ג: ולא את
 הכטורה מ"י שם פ"ג הי"ג:
 הן הברית ה"ג לא דרו
 באין הציון. ו' פ"ג נקמן
 פ"ג מ"ג מ"ג מ"ג מ"ג מ"ג
 הקבוצה פ"ג: שהקריב
 מחצה בשחרית. מ"י פ"ג
 ה"ה המיון ומוספין ה"ג:
 ומקריב מחצה ומחצה
 אבד. ויזכור שקלס פ"ג
 ה"ג: נמצאו שני הציון
 קריבין. מ"י לו נכסה ג'
 וע"י יזכורנו מ"ג פ"ה ה"ה:
 לא מינו כהן אחר.
 י"ה פ"ג: מ"י ר"ה משל
 יודשין. מ"י פ"ג: מ"י
 המיון ומוספין ה"ג:

שנזוי נוסחאות
 הסמים. ג"כ ר"י
 הסמים של בין הערבים
 ופ"ה גמ"י (וי ע"ה) נזוין
 המכה וכן נראה ממש"י
 (ד"ס) וע"ה ע"ה: ולא אמורה
 ג"כ: ונזוין ונזוין ג"כ:
 את. הן באות הציים.
 כמנצ"ב באין הציון וכן
 נסמך וז"ה הצאים
 ג"כ כ"כ ק"ן.
 ומקריב. כמנצ"ב
 מקריב והנה נכס"מ.
 ומחצה בין הערבים.
 כ"כ: ומחצה בערב.
 וכהן. כ"כ: וכמנצ"ב
 כהן והנה נכס"מ.
 ש הקריב מחצה
 בשחרית. כמנצ"ב
 שמביא מחצה שחרית.
 (ומת). כ"כ: אי ליחא
 נעטות. ו(ר"ה) חגי.
 כמנצ"ב לית' והנה נכס"מ.
 עשרון שלם וחוצהו.
 כמנצ"ב. שלם (מחצה)
 וחוצהו נכס"מ. ומקריב
 מחצה. כ"כ: וכמנצ"ב
 מקריב. והנה נכס"מ.
 שני ציים (קריבין ושני
 ציים) אובדין. כ"כ:
 אובדין וכן כ"כ: כי
 (וע' ליחא חלל כגמ' שם
 ל"ה); כ"כ: אי ליחא
 למ"י הציון כ"כ: חלל
 נכמ"ה שם ליחא.
 לא מינו כהן אחר.
 כ"כ: אחר תחתיו.

יתעבר. ומ"ש הר"ב לא שכיח צמד
 פעמים רבות ומסיים כדלמריין ביומא
 לא קשיין דבריו אהדרי דו"ש בתחלה פעמים רבות מפרש ליישנה
 דלא שכיח שהוא כן בהסוגיא והיה
 שכיח והא לא הוה כלל. דלמון
 התקנה קאי לומר דאע"ג שתקנו
 בעולה למקנס הכהן שהיה ולא הקריב
 כו' אפ"ה לא תקנו כן בקטר' משום דלא
 שכיח ובהיה שעתא דתקנה אכתי
 לא הוה ידעי רבנן שלא ישנה זה אדם
 משולס: אמר ר' שמעון וכולה היתה
 קריבה. דקטר' חדא מלתא היא.
 משא"כ כבש לא אמר. דשנים היו
 קריבין. חוספת: שאין מחנכין.
 עיין מוכן הרגל והוא שם מושאל
 דבריהם הלה לתחלת המעשה לפי
 הסכלים מרגילים אותן בעבודה דרך
 דומיא לאדם בתחלה שמלמדים אותו
 שום חכמה או שום מדה להרגיל
 עלמו זה עד שיהא קבועה בו.
 הרמב"ם: אלא בתמיד של שחר.
 כדלמרי' לעיל דהכי מדרש קרא אש
 את הכבש האחד כו': ולא את
 השלחן אלא בלחם הפנים כבש.
 אלא בחול איחוכי הוא דלא מחך
 הא קדושי מקדיש [והתקן כפי"ה משנה
 ט' פ"ה] היא על השלחן ימים רבים
 אין צדק כלום] היא נוסף קמ"ל

גברת שקטיר קטורת
 אולם
 לא קשיין דבריו אהדרי דו"ש בתחלה פעמים רבות מפרש ליישנה
 דלא שכיח שהוא כן בהסוגיא והיה
 שכיח והא לא הוה כלל. דלמון
 התקנה קאי לומר דאע"ג שתקנו
 בעולה למקנס הכהן שהיה ולא הקריב
 כו' אפ"ה לא תקנו כן בקטר' משום דלא
 שכיח ובהיה שעתא דתקנה אכתי
 לא הוה ידעי רבנן שלא ישנה זה אדם
 משולס: אמר ר' שמעון וכולה היתה
 קריבה. דקטר' חדא מלתא היא.
 משא"כ כבש לא אמר. דשנים היו
 קריבין. חוספת: שאין מחנכין.
 עיין מוכן הרגל והוא שם מושאל
 דבריהם הלה לתחלת המעשה לפי
 הסכלים מרגילים אותן בעבודה דרך
 דומיא לאדם בתחלה שמלמדים אותו
 שום חכמה או שום מדה להרגיל
 עלמו זה עד שיהא קבועה בו.
 הרמב"ם: אלא בתמיד של שחר.
 כדלמרי' לעיל דהכי מדרש קרא אש
 את הכבש האחד כו': ולא את
 השלחן אלא בלחם הפנים כבש.
 אלא בחול איחוכי הוא דלא מחך
 הא קדושי מקדיש [והתקן כפי"ה משנה
 ט' פ"ה] היא על השלחן ימים רבים
 אין צדק כלום] היא נוסף קמ"ל

אותה מוזיין ואין הלכה כר"ש בשתיקן: שאין מחנכים את
 מזבח הזהב אלא בקטרת הסמים. של בין הערבים דכתיב
 (שמות ל) צבקר בהטיבו את הגרות יקטירנה כלומר כשמרשן את
 המטרה מן האפר שיש שם מהדלקת הארות ואי לאו דעבד
 הדלקה בחרתה מאי צבי למחמן
 צלפרא הלמא הוה המטרה בין
 הערבים וכיון דמטרה נתחנכה בערב
 קטר' נמי נתחנכה בערב דכתיב
 (שם) וצטלעות אהרן את הגרות בין
 הערבים יקטירנה: הן חביתו בהן
 גדול. מנחת כ"ג שמיא בכל יום
 וע"ש דכתיב בה (ויקרא ו) על מחצת
 בשמן תעשה משה קרי לה חביתין:
 לא היו באין חציון. שלא יביא
 מביאו חגי עכרון צבקר וחגי עשרון
 בערב: ולא חגי עשרונו של ראשון.
 הנשאר מן העשרון שלם שהביא
 הראשון שמה ולא קרב אלא חציו:
 ושני הציון אובדים. חגי עשרונו
 של ראשון שמה וחגי עשרונו של זה
 ששאר: משל צבור. דכתיב חק
 עולם חק זה יהא משל עולם כלומר
 משל לצור מתרומת הלשכה: רבי
 יהודה אומר משל יורשים: דכתיב
 (שם) והכהן המשיח תחתיו מצונו:
 והכי משמע והכהן המשיח שמה.
 תחתיו אחד מצונו יעשה אותה:
 ושלימה היתה קריבה. כ"ז שהיא
 בזה משל לצור לר"ש או משל יורשים לר"י. שלימה היתה קריבה
 עשרון שלם ולא חגי עשרון. ר"ש מפיך ליה מכליל הקטר שלא
 יקטירוהו לחציו אלא כולה כשהיא בזה משל לצור. ור"י מפיך לה
 מדכתיב מצונו יעשה אותה כשאחד מצונו מקריב לאחר שמה
 חציו דהיינו יורשים יעשה אותה ולא חציו והלכה כר"י שמשל
 יורשים היא בזה:

דחייך וקדוש דשלחן כבשח היא. כדקתני סיפא ולא את המטרה
 אלא כבשעה נרותיה בין הערבים. [ומטרה אינה מקדשה כלום
 וכל מלתא דידה אינה אלא בין הערבים. הדלקה. ה"ג כל
 מינו דידה דשולחן כבשח] גמרא: הן חביתו כ"ג לא היו
 בחום חציו כו'. דת"ר חילו גמרא מנהג מחנית. הייתי אומר
 מביא חגי עשרון מצונו שחרית ומקריב וחגי עשרון מצונו ערבית
 ומקריב ח"ל מחניתה צבקר ומחניתה בערב מחלה משלם הוא
 מקריב. פירש"י מחניתה משמע מחניתה של שלימה (מחלה משלימה)
 עשרון שלם וחוצהו: וחוצהו. עיין כפי' הר"ב ר"פ ט': לא יביא חגי עשרון מצונו. יליף לה
 צבכרייהא מדכתיב ומחניתה בערב פירש"י
 ריבויא דו"ו משמע אפילו כהן העומד בין הערבים אע"ג דאיכא חגי עשרון דראשון: רש"א
 משל לצור. פי' הר"ב דכתיב חק
 עולם וכגמ' מפ' נמי מאי עבד בלוחה וכן ר"י מאי עבד בדר"ש. וא"ל להאריך בזה. ומ"ש
 הר"ב הלכה כר"י וכ"כ
 הרמב"ם ועמ"ש במ"י פ"ו דשקלים:

דחייך וקדוש דשלחן כבשח היא. כדקתני סיפא ולא את המטרה
 אלא כבשעה נרותיה בין הערבים. [ומטרה אינה מקדשה כלום
 וכל מלתא דידה אינה אלא בין הערבים. הדלקה. ה"ג כל
 מינו דידה דשולחן כבשח] גמרא: הן חביתו כ"ג לא היו
 בחום חציו כו'. דת"ר חילו גמרא מנהג מחנית. הייתי אומר
 מביא חגי עשרון מצונו שחרית ומקריב וחגי עשרון מצונו ערבית
 ומקריב ח"ל מחניתה צבקר ומחניתה בערב מחלה משלם הוא
 מקריב. פירש"י מחניתה משמע מחניתה של שלימה (מחלה משלימה)
 עשרון שלם וחוצהו: וחוצהו. עיין כפי' הר"ב ר"פ ט': לא יביא חגי עשרון מצונו. יליף לה
 צבכרייהא מדכתיב ומחניתה בערב פירש"י
 ריבויא דו"ו משמע אפילו כהן העומד בין הערבים אע"ג דאיכא חגי עשרון דראשון: רש"א
 משל לצור. פי' הר"ב דכתיב חק
 עולם וכגמ' מפ' נמי מאי עבד בלוחה וכן ר"י מאי עבד בדר"ש. וא"ל להאריך בזה. ומ"ש
 הר"ב הלכה כר"י וכ"כ
 הרמב"ם ועמ"ש במ"י פ"ו דשקלים:

י כ י תפארת ישראל י כ י

יקריבוהו. ונקט כחמא. מדק הדין שחיתן שמקריבין בשחרית
 מקריבין בין הערביים בלי פיוס חדש. חוץ מבקטורת [כיומא דכ"ו]:
 בה) לאו מלתא דריש היא. דאם כן למה הדר נקט בסוף חר"ש.
 אלא בזה אחריתא היא. ומסקנא מלתא דת"ק הוא. וקאמר
 דבקטורת אפילו (בנתחך) [בלא נתחך] כ"ע מודו: (כו) אפילו
 לר"ש. ואפילו אוק: כהנים המוזיין בשחרית. ומקין להקטיר בעלמן
 ביהע"ר. משום דלא שכיח שיכח אדם זה. רק פ"ה כל ימי חיו.
 דלא הניחו לשום אדם לזכות זה פעמיים. משום שמקריביה
 מהעשרין [כיומא דכ"ו]. לפיכך לא שכיח שיפסע זה אדם. ומלתא
 דלא שכיח ל"ג זה רבנן [כבילה י"ח ט']:(כו) ולחיק לא יקטירו
 רק קטורת של בין הערביים. כדכתיב. (מחניתה צבקר ומחניתה
 בערב: בה) שהיא קאמר תנא טעמא לכולה מחגי'. דלהכי בלא
 כתיבך המזבח כ"ע מודו דרק בקטורה בלא הקטירו בשחרית
 (" תמוס שזה כבוד גבי תמי' כ"ג כ"ו לו ולא בקטרת. (אהבת איתן)

יקטירו בין הערביים. וכתנוד בלא הקריבו בשחרית לא
 יקריבו ביהע"ר. ה"ע משום שאין מחנכין וכו': (כ"ה) הן ה"ב
 הלוח שמביאין משל כה"ג בכל יום. ומדלחפיה במחצה קרי ליה
 חביתין. ומקריבין מחליתין צבוקר ומחיתין בערב: (ל) ר"ל שאינו
 מביא חגי עשרון צבוקר וחגי חציו בערב: (לא) לרמזים [פ"ג]
 מקריבנות]. חולק החלות. ומקריב י"ב חלאין צבוקר וי"ב
 חגי הלוח בערב. ולראשית מקריב ששה הלוח צבוקר. וששה
 חלות בערב. [ול"ם מרבינו הרמב"ם נלפס"ד דלשון המשנה דקאמר
 וחוצהו לשון יחוד ולא וחולס. ע"י מכריע כהראב"ד. דמשמע דרק
 העשרון סולת חולסו:] (לב) ר"ל יביאו משל כה"ג חסגי עשרון
 שלם. ויקדשו כולו בכלי שרת: (לג) ר"ל יפסל בלינה וישרף
 אחר כך: (לד) חגי עשרונו של ראשון וחגי עשרונו של שני שעמד
 תחתיו: (לה) מתרומת הלשכה: (לו) אותה של ערב. בין לר"ש בין לר"י:

רע מברטנורה כל המנחות באות מצה פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

פרק ה א כל המנחות באות מצה פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

פרק ה א כל המנחות באות מצה פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

פרק ה א כל המנחות באות מצה פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

פרק ה א כל המנחות באות מצה פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

פרק ה א כל המנחות באות מצה פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

פרק ה א כל המנחות באות מצה פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

פ"ה א כל המנחות באות מצה פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

שנויי גמרא פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

שנויי גמרא פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

בועז תפארת ישראל י"ב

פרק ה א כל המנחות באות מצה פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

פרק ה א כל המנחות באות מצה פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

י"ב תפארת ישראל בועז

פרק ה א כל המנחות באות מצה פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

פרק ה א כל המנחות באות מצה פרק ה מנחות תוספת י"ט מב ציונים

זבחי שלמי יחיד מ"ח
פסח ב' מ' מפתח מ"ח
ותנופה מ"ח מ' ע"ש פ"ט
ה"ו זבחי שלמי צבור מ"ח
פ"ח מ' מדין ומתען ה"ל
ואין בהם סמיכה מ"ח
פ"ג מ' מפתח מ"ח ואשם
מצורע מען סמיכה מ"ח
פ"ד מ' מתען כנסה מ"ח
ה' האומר הרי עלי
במחבת מ"ח ע"ה מ"ח פ"ח
מ' מפתח מ"ח שהמרחשת
יש לה כתיב מ"ח ויקרא
זכנס פסח י"ג מחמת ויקרא
מ"ח ה"ו וע"ו וק"פ מ"ח
מרחשת עבוקה מ"ח ע"ש
פ"ח ה"ו מ' הרי עלי
בתנור מ"ח ע"ה מ"ח לא
יבוא מאפה כופה מ"ח
פ"ו ע"ש ה"ח

שנויי נוסחאות

והשלישית והשלישית
וכמכ"ב ושלשית
וזבחה) שלישי צבור
כתיב ב' ליתא (ואין
בהם סמיכה) כמכ"ב
ד"ו ליתא וזבחה לפני
ואשם מצורע כתיב
וככל כתיב אשם
ח ומה בין כתיב
וכמכ"ב מ' (אי"ל)
שהמרחשת כתיב
ש מר ש ח ; כמכ"ב
מ ר ח ש ת וליחא
והמחבת אין כמכ"ב
מחבת ; כתיב ומהבת
ר' הניה ; כמכ"ב ר'
הניה ור' ע' שיה
רוחשים ; כתיב וכתיב
רבות ולא כתיב הכותש
כמכ"ב כל שני הכותשין
יתד ומהך כמכ"ב מהל
רבין וע"ו רע"ב ומחבת
כמכ"ב מ ח ב ת .
ח (האומר) הרי עלי
וע"ו וק"פ ונתיב
וכמכ"ב הנה מ' מאפה
כופה ומאפה רעפים
כמכ"ב . ולא מאפה
רעפים ; כתיב מ' מעשה
כופה ומעשה רעפים
אכל כתיב הכותש גם שם
מאפה (ד"ס) ; כתיב ה'
כתיב וכן כמכ"ב ונתיב
כמכ"ב מ' (ה'ערבים) .
כמכ"ב ד"ו ונתיב
וכתיב ב' ליתא (א"ל)
רעה ויבוא מאפה כופה
כמכ"ב ליתא וכמכ"ב
מניה רעה ; כתיב
וכתיב א"ל רעה להביא
מאפה כופה יבוא וכה
כתיב (ושם ליתא למ"ל
א"ל) שהוא קרבן .
כמכ"ב ד"ו שריא .

מלות מן השלש יש בכל מין ומין והשלישית אין בהם
דאין בכל מין אלא שתיים : שלישי יהודי . כתיב זהו סמיכה
ביוקרא : ותנופה שחוטשים . במזה ושוק בלתי על חת אהרן :
שלמי צבור . כתיב זהו תנופה חיים והניף הכהן אותה דהיינו
חיים ותנופה בחומים במזה ושוק בלתי

והשלישית אין בהן . ואלו הניח זבחי שלמי
יחיד . וזבחי שלמי צבור . ואשם מצורע .
זבחי שלמי יחיד מעונים סמיכה חיים (ס)
ותנופה שחוטשים (ט) . ואין בהם תנופה חיים .
זבחי שלמי צבור (ט) מעונים תנופה חיים
ושחוטשים . ואין בהן סמיכה (ס) . ואשם מצורע
מעון סמיכה ותנופה ח' . ואין בו תנופה
שחוטש : ח האומר הרי עלי במחבת (ס) לא
יבוא במרחשת . במרחשת לא יבוא
במחבת . ומה בין מחבת למרחשת . אלא
שהמרחשת יש לה כיסוי . והמחבת אין
לה כיסוי (ט) . דבריו רבי יוסי הגלילי . רבי
חנניה בן גמליאל אומר מרחשת עמוקה
ומעשיה רוחשים (ט) . ומחבת צפה (ג'
בתנור . לא יבוא מאפה כופה (ט) ומאפה
רעפים (ט) ומאפה יורות הערבים (ט) . רבי יהודה אומר אם רצה יבוא
מאפה כופה . הרי עלי מנחת מאפה . לא יבוא מחצה חלות ומחצה
רקיקין (ג) . רבי שמעון מתיר . מפני שהוא קרבן אחד (ט) :

אלמא אין לה תוך : צפה . שהינה עמוקה אלא שוליה לפין אלא אונגיה . כמו לק על פני המים : ומעשיה קשים . שהעיסה
שמגנבים זה לישתה קשה כדי שלא תשפך לחון שהרי הכלי אין לו שפה : ח כופה . מקום שפית קדרה אחת . ופעמים שמסיקים
אותו ואופן בו עיסה : רעפים . (ג) עוו"ל"ש בלע"ז עשוין מחרס ומסיקין אותו ככצנן : ויורות הערביין . כמין גומא פשוטה
בקרקע וטובה בטיט ומסיקין אש בצוכה עד שתחלקין ואופים בה עיסה : אם רצה יבוא מעשה כופה . דכופה מין תנור
הוא ואין הל' כר"י : מנחת מאפה . כתיב בה חלות ורקיקים : לא יבוא מחצה חלות . דכל מנחות באות ' י וזה לא יבוא
חמש חלות וממש רקיקין אלא או הכל חלות או הכל רקיקין : מפני שהוא קרבן אחד . ששניהם כתיבים במנחה אחת הילכך
יכול להביא מהלכה ממין זה ומחלפה ממין זה ואין הלכה כר"ש :

(ח) כתיב דע"ו וזהו מה התנופה כ"ו שהוא כתיב לפיכך וכו' תתן גם כתיב וגם כתיב כמו שהוא בלתי וכו' שהוא בכ"ו . (ז) יגעל .

י ב י תפארת ישראל י ב י

רק מקום שפית קדירה א' בנקב שיש בהתנור למעלה (וע"ו) מ"ח
שבת רפ"ג : (נו) שאפיה ע"ג רעפים שהסיקוס : (נו) הוא גומא
שבקרקע שטחין אותה בטיט סביב ומסיקין אותה ואופן זה
כמסורש במסכת כלים [פ"ה מ"ט] . [ואעי"ג דכל המנחות לישתן
ועריכתן כתיב [במנחות ד"ז א'] וכתיב אין מזוין כל הפך . י"ל דעירי
שהזיאון אהל לשתן ואשאן חוץ . דרך להתלה אסור להזיאון . אכל לא יפסלו
זה [כתום' מנחות' ד"ה ב' ד"ה לישתן] . א"ל רק להתלה לר"ד לישתן כתיב :
גח) דכל המנחות נעשות מעשרין . ועוסין ממנו ' לחמין . להכי קאמר
הכא . שלא יבוא קלת מהעשר עשויות חלות . וקלת רקיקין . רק או כולן
קל או כך . ומחלפה דקאמר . ללו דוקא רק ר"ל קלת [במנחות דק"ה א'
ורש"י שם ד"ה כיון : (גט) ששניהם כתיבים במנחה אחת :

א' מהן : מר) הג' מיני קרבן : מה) שהבעלים סומכין ודיחן על
ראש הקרבן קודם שהיטה : מו) לאימוריין ומה ושוק בלתי : מז) ב'
כתיב עולת : מח) דאין בקרבנות לצבור סמיכה רק בצפר העלם
ועביר המשתלח : מט) שאמר הרי עלי להביא מנחת מחבת :
נ) רבותא קמ"ל . אף דשניהן נעשין בכלי . הפ"ה לא ישנה . וכ"ש
שלא ישנה ל' משלך מיני מנחה : נא) דרש מחבת לשון חבוי
והפוי ומתוסה כלומר נטול כסוין כמו לדן המזבח : נב) שמתוך
שהכלי עמוק כותנין בו שמן הרבה . ועי"ז השמן רוחש ומתנענע
בהכלי כשירתהו . וגם העונג בעלמה מתנענעת אז עי"ז : נג) כמין
טס רדוד בלי שפה : נד) שאם יהיה הבזק רך ילוף לחון . מר) אין
שפה להכלי : נה) ר"ל שלא יבוא מנחה שאפיה בתנור שאין בו

(א) אוח י"ט שם ד"ה א"ל רעה . דכופה מין תנור . דכתיב תנור ב' פעמים להכשיר מאפה כופה . גמרא :